МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

На тему: «Управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення» за матеріалами ТОВ «ФПС Флексіблс Україна»

Здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
ІІ курсу, групи ПТМ – 22-1
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
освітня програма «Економіка
та управління проектами
в підприємницькій діяльності» _____ Забродський Назарій Павлович

Науковий керівник _____ Соколова Ольга Миколаївна,
к.е.н., доцент

Керівник освітньо-
професійної програми _____ Гурочкіна Вікторія Вікторівна,
д.е.н., професор

Допущено до захисту за рішенням
кафедри економіки, підприємництва та
бізнес-адміністрування,
протокол від 22.12.2023 № 3

Завідувач кафедри економіки,
підприємництва та бізнес-адміністрування _____ Слюсарева Л.В., д.е.н., професор

Ірпінь – 2024

Реєстрація № 02 15 січня 2024 _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту 15.01.2024 р. _____
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 82 (В) 02.02.2024р _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова ЕК: _____ Филюк Г.М., д.е.н., професор
(підпис)

Заступник голови ЕК ел. цифр. підп. Лазебник Л.Л., д.е.н., професор
(підпис)

Члени комісії:

ел. цифр. підпис Гурочкіна В.В., д.е.н., професор
(підпис)

_____ Калач Г.М., к.е.н., доцент
(підпис)

Секретар комісії _____

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ Д	**ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ**			
І.Зміст випускної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	**від 0 до 25**	23		
2.Дотримання вимог щодо оформлення	**від 0 до 5**	5		
3.Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	**від 0 до 5**	5		
4. Рецензент	**від 0 до 5**	5		
5. Передзахист (якість та повнота представленого матеріалу, рішення щодо балів залишається за комісією)	**від 1 до 10**	10		
РАЗОМ БАЛІВ*	**від 0 до 50**	48		
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
І.Доповідь	**від 0 до 10**	5		
2. Роздатковий матеріал	**від 0 до 5**	4		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	**від 0 до 25**	15		
4. Апробація (участь у конференціях)	**від 0 до 10**	10		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	34		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	**від 0 до 100**	82		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
82	B	4	02.02.2024	

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	Б	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	ЄХ	2 (незадовільно)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки
та митної справи,
Кафедра економіки, підприємництва
та економічної безпеки
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма
«Економіка та управління проектами в підприємницькій діяльності»

Затверджую
Завідувач кафедри _____ Л.В.Слюсарева

Завдання на випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу здобувачу вищої освіти

Забродському Назарію Павловичу

1. Тема випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи
«Управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення»
Затверджена наказом ректора від 15 грудня 2022 р. № 1291
2. Строк здачі закінченої роботи 20 січня 2024 р.
3. Цільова установка: дослідження управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності підприємства
Мета роботи: дослідження теоретичних і практичних аспектів управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності у контексті повоєнного відновлення економіки України
Об'єкт дослідження: процес управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності на підприємстві
Предмет дослідження: напрями і методи управління проектами корпоративної соціальної відповідальності.
База дослідження: ТОВ «ФПС Флексіблс Україна».
4. Вихідні дані до роботи складають звітність підприємства за 2020-2022 рр., інтернет-ресурси, навчальні посібники, монографії та наукові статті в періодичних економічних виданнях.
5. Перелік графічного матеріалу: 1 таблиця.
6. Зміст випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (перелік питань за кожним розділом): Розділ 1. Теоретико-методичні основи корпоративної соціальної відповідальності, 1.1. Економічна сутність соціально-відповідальної поведінки підприємства, 1.2. Вплив теорії зацікавлених сторін на формування корпоративної культури соціальної відповідальності, 1.3. Критерії та методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства; Розділ 2. Аналіз рівня управління проєктами корпоративною соціальною відповідальністю підприємства ТОВ «ФПС Флексіблс Україна», 2.1 Загальна характеристика соціальних проєктів діяльності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна», 2.2 Оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «Фпс Флексіблс Україна» у стратегічному управлінні проєктами, 2.3 Управ[illegible] проєктними ризиками соціально відповідального підприємства в у[illegible]

воєнного стану; Розділ 3. Формування та реалізація стратегії управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення економіки України, 3.1 Напрями впровадження та реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА», 3.2 Стратегія управління ризиками ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» при реалізації соціальних проєктів в період повоєнного відновлення економіки України.

7. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної (дипломної)роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1.	Вибір теми дипломної роботи, затвердження плану виконання роботи	09.12.2022 р.	
2.	Опрацювання літературних джерел за напрямком дослідження	03.03.2023 р.	
3.	Підготовка теоретичного розділу та подання її керівнику	01.04.2023 р.	
4.	Апробація результатів дослідження теоретичного опрацювання матеріалу (підготовка статті та/або тез доповіді на науковій конференції)	19.05.2023 р.	
5.	Підготовка аналітичного розділу роботи та подання її керівнику	01.09.2023 р.	
6.	Підготовка ІІІ розділу дипломної роботи та подання її керівнику	06.10.2023 р.	
7.	Підготовка 100% дипломної роботи та подання її керівнику	01.12.2023 р.	
8.	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника	15.12.2023 р.	
9.	Попередній захист дипломної роботи	15.12.2023 р.	
10.	Отримання відгуку керівника дипломної роботи	19.01.2024 р.	
11.	Рецензування дипломної роботи	22.01.2024 р.	
12.	Представлення роботи для перевірки на плагіат	15.01.2024 р.	
13.	Захист дипломної роботи	02.02.2024 р.	

Дата видачі завдання 15 грудня 2022 р.

Керівник випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи _____ Соколова Ольга Миколаївна, к.е.н., доцент

Керівник освітньо-професійної програми ел. цифр. підпис Гурочкіна Вікторія Вікторівна, д.е.н., професор

Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ Забродський Назарій Павлович

ВІДГУК
наукового керівника на випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу
«Управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення»
на прикладі діяльності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна»
здобувача вищої освіти другого (магістерського) рівня
II курсу, групи ПТМ-22-1
Забродського Назарія Павловича

Актуальність теми. В умовах повоєнного відновлення економіки України зростає значення розвитку підприємництва на принципах соціальної відповідальності. Дотримання вимог міжнародних та вітчизняних стандартів впровадження практик корпоративної соціальної відповідальності передбачає як формування соціальної політики підприємств, так і моніторинг ефективності соціальних ініціатив. За цих умов підприємство виступає складною відкритою господарською системою, яке формує власну стратегію управління проектами корпоративної соціальної відповідальності.

Загальна характеристика роботи. Дипломна робота відповідає встановленим методичним вимогам стосовно змісту та оформлення такого виду робіт. Мета роботи, сформовані у ній завдання, об'єкт та предмет дослідження цілком відповідають обраній темі випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи.

Структурно дипломна робота складається із трьох логічно сформованих розділів. У першому розділі розглянуто теоретичні основи корпоративної соціальної відповідальності (КСВ), розкрито економічну сутність соціально-відповідальної поведінки підприємства, відображено засади формування корпоративної культури соціальної відповідальності, описано критерії та методи оцінки КСВ підприємства. У другому розділі дипломної роботи проведено загальну характеристику соціальних проектів ТОВ «ФПС Флексіблс Україна», здійснено оцінку рівня корпоративної соціальної відповідальності та аналіз управління проєктними ризиками на підприємстві. Третій розділ описує методи формування, напрями впровадження та реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна. Ознайомлення зі змістом випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи дає можливість стверджувати, що сформульовані в роботі завдання розкриті на належному рівні і визначена мета досягнута.

Наукова і практична значимість роботи. Окремі розробки та пропозиції автора заслуговують на увагу та можуть бути застосовані у практичній діяльності досліджуваного у роботі підприємства.

Рівень підготовки студента дав можливість самостійно опанувати різні інформаційні джерела, використати їх в своїй роботі та зробити обґрунтовані висновки.

Відношення студента до виконання та загальна оцінка робо
Кваліфікаційна (дипломна) робота є самостійним завершеним дослідже

Викладення матеріалу є логічним і послідовним, мета і завдання, які були поставлені досягнуті, висновки носять обґрунтований характер, науковий стиль витримано.

За своїм змістом та структурою випускна кваліфікаційна (дипломна) робота відповідає встановленим вимогам щодо її написання, заслуговує позитивної оцінки і може бути допущена до захисту в ЕК, а Забродський Назарій Павлович заслуговує на присвоєння кваліфікації магістр з підприємництва та торгівлі.

Керівник випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи _____ О. М. Соколова, к.е.н., доцент

РЕЦЕНЗІЯ

на випускну кваліфікаційну (дипломну) роботу
здобувача вищої освіти Державного податкового університету
ЗАБРОДСЬКОГО НАЗАРІЯ ПАВЛОВИЧА
на тему: «Управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення»
на прикладі діяльності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна»

Актуальність теми. Корпоративна соціальна відповідальність набула розповсюдження завдяки значному позитивному соціальному внеску у розвиток суспільства з одного боку та репутаційним вигодам для компаній, що вирішили запроваджувати таку програму з іншого. І хоч історично дана практика з'явилась та починає бурхливий розвиток в економіках західних країн, суб'єкти українського ринку також вже доволі довгий час імплементують стратегії корпоративної соціальної відповідальності у своїй діяльності. З повномасштабною військовою агресією рф проти України значна частина бізнес процесів була тимчасово трансформована чи змінена, що зумовило і модифікацію управління проектами корпоративної соціальної відповідальності. З огляду на це, особливої актуальності набуває потреба дослідження стратегій управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення економіки України.

Якість проведеного аналізу проблеми. У дипломній роботі на належному рівні висвітлено сутність та методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності, здійснено оцінку рівня корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна», висвітлено особливості управління проєктними ризиками соціально відповідального підприємства в умовах воєнного стану. Заслуговує на увагу стратегія управління ризиками ТОВ «ФПС Флексіблс Україна» при реалізації соціальних проєктів в період повоєнного відновлення економіки України.

Практична цінність висновків і рекомендацій. Пропозиції автора щодо методів та напрямів реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС Флексіблс Україна можуть бути використані в практичній діяльності підприємства за умов повоєнного відновлення.

Зауваження. Робота написана досить грамотно, значних редакційних зауважень немає. Водночас, у другому розділі при описі соціальних проектів над якими працює підприємство було б доцільно спрогнозувати їх результат. Зазначене зауваження не знижує рівень дипломної роботи, а скоріше вказує на перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Загальний висновок. Кваліфікаційна (дипломна) робота є самостійним завершеним дослідженням, висновки та пропозиції мають обґрунтований характер, становлять науковий та практичний інтерес. Це дає підстави стверджувати, що представлена на рецензування дипломна робота заслуговує позитивної оцінки, а її автор – Забродський Назарій Павлович присвоєння кваліфікації магістр з підприємництва та торгівлі.

Рецензент
доцент кафедри міжнародної економіки
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка, к.е.н., доцент **Ю.М. Жук**

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
ВЛАСНИЙ ПІДПИС
Жукової Ю.М. ЗАСВІДЧУЄ
(ПІБ)

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 09:17:15 17.02.2024

Назва файлу з підписом: Диплом_Забродський Н._ПТМ 22-1.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 1.2 МБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Диплом_Забродський Н._ПТМ 22-1.docx
Розмір файлу без підпису: 1.2 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ГУРОЧКІНА ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА
П.І.Б.: ГУРОЧКІНА ВІКТОРІЯ ВІКТОРІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2955406129
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 10:17:10 17.02.2024
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000172CEB005C6E9E04
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2023.12.21 13:00

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 14:15:03 17.02.2024

Назва файлу з підписом: диплом_Забродський.docx.asice
Розмір файлу з підписом: 1.2 МБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: диплом_Забродський.docx
Розмір файлу без підпису: 1.2 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: ЛАЗЕБНИК ЛАРИСА ЛЕОНІДІВНА
П.І.Б.: ЛАЗЕБНИК ЛАРИСА ЛЕОНІДІВНА
Країна: Україна
РНОКПП: 2488704847
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 14:15:03 17.02.2024
Сертифікат виданий: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»
Серійний номер: 248197DDFAB977E504000000EE561A01F0046704
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2023.12.21 13:00

АНОТАЦІЯ

Управління проектами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення

Мета роботи полягає у дослідженні теоретичних і практичних аспектів управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності у контексті повоєнного відновлення економіки України.

Завданнями роботи є розглянути сутність та принципи впровадження корпоративної соціальної відповідальності; визначити критерії та методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства; проаналізувати та оцінити рівень управління проєктами корпоративною соціальною відповідальністю ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»; розробити стратегію управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» в період повоєнного відновлення економіки України..

Предмет дослідження - напрями і методи управління проектами корпоративної соціальної відповідальності.

Об'єктом дослідження є процес управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності на підприємстві.

Базою дослідження виступають матеріали ТОВ «ФПС Флексіблс Україна».

За результатами дослідження систематизовано теоретичні та практичні аспекти здійснення управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності на підприємстві, а також запропоновано декілька шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства у сфері КСВ через впровадження стратегій соціальної відповідальності та управління ризиками.

Одержані результати можуть бути використані у подальших теоретичних дослідженнях проблем підвищення ефективності управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності, у практичній діяльності – для її удосконалення, у навчальному процесі при викладанні та вивченні дисципліни «Корпоративна соціальна відповідальність».

Дипломна робота містить 60 сторінок, список використаних джерел з 33 найменувань, 1 таблиця, 2 додатки.

Ключові слова: управління проектами, корпоративна соціальна відповідальність; концепція «потрійного результату», екологічна безпека; управління ризиками.

Рік виконання дипломної роботи 2023р.

Рік захисту роботи 2024 р.

SUMMARY

Management of corporate social responsibility projects under conditions of post-war recovery

The purpose of the work is to study the theoretical and practical aspects of corporate social responsibility project management in the context of the military recovery of Ukraine's economy.

The objectives of the work are to consider the essence and principles of the implementation of corporate social responsibility; to determine the criteria and methods of assessing the enterprise's corporate social responsibility; analyze and evaluate the level of corporate social responsibility project management of FPS Flexibles Ukraine LLC develop a strategy for managing corporate social responsibility projects of FPS Flexibles Ukraine LLC during the period of post-war economic recovery of Ukraine.

The subject of of research: is directions and methods of managing corporate social responsibility projects.

The object of research is the process of managing corporate social responsibility projects at the enterprise.

The study is based on the materials of the FPS Flexibles Ukraine LLC.

According to the results of the study, the theoretical and practical aspects of the management of corporate social responsibility projects at the enterprise were systematized, and several ways of increasing the efficiency of the enterprise in the field of CSR through the implementation of social responsibility and risk management strategies were proposed.

The obtained results can be used in further theoretical studies of the problems of improving the management efficiency of corporate social responsibility projects, in practical activities - for its improvement, in the educational process when teaching and studying the discipline "Corporate social responsibility".

Diploma work contains 60 pages, a list of used sources of 33 items, 1 table, 2 edits.

Key words: corporate social responsibility; ecology; enterprise; risk management.

Year of completion of the thesis 2023.

Year of work protection 2024.

ЗМІСТ

ВСТУП **4**
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ **7**
1.1. .. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДПРИЄМСТВА 7
1.2. ..ВПЛИВ ТЕОРІЇ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН НА ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ 11
1.3. КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА 18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ КОРПОРАТИВНОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» **24**
2.1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» 24
2.2 ОЦІНКА РІВНЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» У СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПРОЄКТАМИ 27
2.3 УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМИ РИЗИКАМИ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 33
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ **39**
3.1 НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» 39
3.2 СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ В ПЕРІОД ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ 43
ВИСНОВКИ **46**
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ **50**
ДОДАТКИ **54**

ВСТУП

Актуальність дослідження. Управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності у сучасному світі стає дедалі більш актуальним завданням, особливо в контексті післявоєнного відновлення економіки та суспільства. Сучасні виклики, такі як глобальні конфлікти, кризи та екологічні проблеми, створюють складні умови для підприємств, які прагнуть бути соціально відповідальними. У цьому контексті дослідження з управління проектами корпоративної соціальної відповідальності стає особливо важливим.

Завдання корпорацій та підприємств сьогодні включає в себе не лише досягнення фінансових цілей, але й врахування соціальних та екологічних питань. Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) стала не просто модною тенденцією, але і необхідністю для збалансованого розвитку сучасних підприємств. Це вимагає від компаній розробки та реалізації соціальних проєктів, спрямованих на покращення умов життя спільнот та збереження навколишнього середовища.

Післявоєнне відновлення економіки України також створює нові виклики та можливості для підприємств. У таких умовах, реалізація соціальних проєктів та управління корпоративною соціальною відповідальністю вимагає особливої уваги та компетенцій. У контексті цього дослідження, ми розглядаємо досвід та практику ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" у сфері управління соціальними проектами під час воєнного стану, щоб виявити ефективні методи та підходи.

Стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі. Дослідженням питання корпоративної соціальної відповідальності та конкурентоспроможності підприємства присвячено роботи вітчизняних і зарубіжних науковців, серед яких О. Олійник, А. Колот, О. Білан, Н. Бочарова, Л. Шимановська-Діанич, Л. Грицан, О. Зінчинко, О. Ігратьєв, Н. Лозинська, М. Деліні, В. Дзеніс, Т. Моісенко, Н. Сімченко, В. Шаповалов, В. Гурочкін, а також зарубіжних вчених, включаючи R. Caves, Wael

Hassan El-Garaihy, C. Smith, Chastity Heyward, M. Battaglia; F. Testa, L. Bianchi, F. Iraldo, M. Frey, P. Cegliński, J. Stern, K Davus, J. McGuire, F. Caroll, Archie B. Carroll.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності у контексті повоєнного відновлення економіки України на прикладі ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА". Для досягнення цієї мети ставляться такі *завдання*:

- розглянути сутність та принципи впровадження корпоративної соціальної відповідальності;

- визначити критерії та методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства;

- проаналізувати та оцінити рівень управління проєктами корпоративною соціальною відповідальністю ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»;

- розробити стратегію управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» в період повоєнного відновлення економіки України.

Об'єктом дослідження є процес управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності на підприємстві.

База досліджень. Підприємство ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»

Предметом дослідження є управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» за умов повоєнного відновлення економіки України.

Методи дослідження. У процесі виконання дипломної роботи застосовувалася сукупність наступних наукових методів: діалектичний, аналізу та синтезу, порівняльний, групування, графічний, методи статистичного оброблення даних, узагальнення результатів дослідження та інші.

Науково-практична значимість одержаних результатів полягає в тому, що напрацьований матеріал може бути використаний в подальших дослідженнях ,

які стосуються управління проєктами корпоративної соціальної відповідальності за умов повоєнного відновлення. Корпорації можуть брати активну участь у відновленні інфраструктури, соціальної сфери тощо.

Структура роботи. Робота складається з трьох розділів, висновків та списку використаних джерел, який налічує 33 позиції. Загальний обсяг роботи – 60 сторінок, в тому числі 2 додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

1.1. Економічна сутність соціально-відповідальної поведінки підприємства

Економічна сутність соціально-відповідальної поведінки підприємства полягає в тому, що підприємство усвідомлює свою відповідальність перед суспільством та оточуючим середовищем і включає соціальні аспекти в свою стратегію та бізнес-процеси. Це вимагає врахування не лише економічних показників, але й соціальних та екологічних аспектів у прийнятті рішень та веденні бізнесу [31].

1. Максимізація довгострокової прибутковості - Підприємство прагне забезпечити свою економічну стійкість та прибутковість у майбутньому. Це може включати оптимізацію витрат, підвищення якості продукції та послуг, розробку інновацій тощо. Максимізація прибутку у довгостроковій перспективі є однією з ключових мет цього підходу.

2. Споживча цінність - Підприємство враховує інтереси та потреби своїх клієнтів та споживачів, намагаючись надавати продукти або послуги, які задовольняють їхні очікування та створюють цінність для споживачів.

3. Дотримання законодавства та стандартів - Підприємство повинно виконувати всі закони та нормативні вимоги, які стосуються соціальної відповідальності, включаючи вимоги щодо працівників, довкілля, оподаткування тощо.

4. Збереження репутації та уникнення ризиків - Підприємство розуміє, що соціально-відповідальна поведінка може вплинути на його репутацію та призвести до ризиків, таких як втрата клієнтів, судові позови чи санкції. Тому воно старається уникати негативних наслідків і зберігати позитивну репутацію.

5. Залучення і утримання талановитого персоналу - Підприємство розуміє, що соціально-відповідальна поведінка може бути важливою для залучення та утримання кваліфікованих та мотивованих працівників.

В моделюванні економічних процесів в період кризи важливим виявляється розгляд групової поведінки робітників на підприємстві або в команді. Кожна з теорій акцентує увагу на окремому аспекті цієї проблеми, часто обмежуючись емоційними аспектами. Однак для ефективного управління необхідно поєднати групову поведінку з системою соціальної відповідальності в організації та використовувати психологічні засоби управління. Соціальна відповідальність організації включає у себе усвідомлення, що вона має відповідальність за свій внесок у стійкий розвиток, і це відображається у всіх прийнятих рішеннях і діях. Ця відповідальність означає, що рішення мають бути усвідомленими, ефективними, екологічно та етично обгрунтованими. Це також підвищує обізнаність про соціальну відповідальність, яка відрізняється від благодійності. Лідером у рейтингу соціально відповідальних підприємств 2013 року була компанія "ДТЕК," після неї слідувала ПАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг," та "Платинум Банк." Це свідчить про рост усвідомлення важливості соціальної відповідальності серед підприємств. Фундаментальним принципом соціальної відповідальності є дотримання закону та відповідність юридичним вимогам. Для досягнення цієї відповідальності компанії повинні визначити своїх стейкхолдерів, тобто тих, хто зацікавлений в їх діяльності, і розуміти вплив цих стейкхолдерів для ефективного управління. Серед таких стейкхолдерів можуть бути співробітники та їх сім'ї, клієнти, споживачі, навколишнє середовище, держава та соціальне оточення [30]

Соціальна відповідальність бізнесу в основному означає, що компанії несуть відповідальність перед суспільством за наслідки своєї діяльності. Ця відповідальність охоплює декілька аспектів: перед працівниками (дотримання прав працівників, виплата заробітної плати, розвиток персоналу), перед споживачами (виробництво якісної продукції), перед суспільством (охорона навколишнього

середовища тощо). Соціальна відповідальність охоплює етичну, юридичну, екологічну та економічну відповідальності. Багатогранність цього поняття дозволяє підприємствам враховувати різні аспекти взаємодії з суспільством [32].

Автор А. Керролл визначив модель соціальної відповідальності бізнесу як піраміду з чотирма видами відповідальності: економічною (основною), правовою, етичною та філантропічною. Економічна відповідальність полягає в задоволенні потреб споживачів та отриманні прибутку компанією. З цієї точки зору, компанія, яка є прибутковою, вже вважається соціально відповідальною, оскільки сплачує податки та виплачує заробітну плату. Правова відповідальність полягає в дотриманні законодавства, етична відповідальність - в дотриманні норм моралі та суспільних стандартів, а філантропічна відповідальність - участь в соціальних програмах і пожертвуваннях [33].

Проте інший дослідник, О. Левченко, вважає соціальну відповідальність більше соціальною, оскільки вона регулює відносини між людьми та групами через взаємозв'язок і взаємозалежність. Інші вчені, такі як Хімченко А., виділяють різні підходи до визначення соціальної відповідальності бізнесу. Одні вважають її економічною, інші визнають політичний вплив, соціальні вимоги, етичний обов'язок та інші аспекти. Таким чином, соціальна відповідальність бізнесу охоплює як економічні, так і соціальні аспекти.

Левченко О. П. вказує на те, що відповідальність є соціальною, оскільки вона реалізується у відносинах між людьми та їх групами через взаємодію та взаємозалежність. Ця відповідальність виникла як аспект суспільних відносин та є одним з чинників управління та регулювання поведінки людини у суспільстві. Разом з розвитком суспільства та його соціальних, правових, політичних та економічних інститутів поняття соціальної відповідальності також еволюціонує . Це свідчить про те, що відповідальність більше має соціальний характер, ніж економічний. Хоча розвиток економічних інститутів впливає на розуміння цього поняття [14].

Інший дослідник, Хімченко А., пропонує власний підхід до розуміння соціальної відповідальності бізнесу. Він виділяє кілька підходів.

Інструментальний підхід - за цією концепцією підприємство служить інструментом для створення багатства, а його соціальна діяльність спрямована на досягнення економічних результатів. Організація виконує свою економічну функцію, виробляючи товари та послуги, створюючи робочі місця і максимізуючи прибуток для акціонерів.

Політичний підхід - за цим підходом підприємства можуть впливати на суспільство та повинні відповідально використовувати цей вплив для вирішення соціальних проблем.

Соціальний підхід - цей підхід передбачає концентрацію підприємства на визначенні соціальних потреб суспільства та відповіді на них для посилення своїх позицій.

Етичний підхід - за цією концепцією в основі лежить ідея етичного обов'язку бізнесу та його керівників перед суспільством Такий підхід враховує моральні аспекти відповідальності.

Хімченко А. також наводить напрями реалізації соціальної відповідальності бізнесу, включаючи екологічну, суспільну, трудову та економічну відповідальності . Економічна відповідальність означає створення умов для фінансової стабільності та розвитку підприємства, максимізацію його прибутковості та рентабельності, яка є важливою частиною соціальної відповідальності, оскільки забезпечує можливість втілення інших аспектів цієї відповідальності в життя [33].

Аналіз розвитку соціальної відповідальної поведінки бізнесу вказує на існування кількох рівнів соціальної відповідальності підприємств.

Перший рівень, який отримав поширення в англосаксонських країнах і відомий як "компанії власників," передбачає лише виконання прямих зобов'язань перед суспільством і державою згідно з установленими правилами. Це включає:

- Регулярну виплату заробітної плати, яка забезпечує нормальне відтворення робочої сили різної кваліфікації.

- Дотримання норм трудового законодавства.

- Вчасну та повну сплату податків.

- Забезпечення встановлених стандартів якості продукції.

Багато аналітиків та представники владних структур обмежують соціальну відповідальність корпорацій на цьому рівні.

Другий рівень пов'язаний з розвитком партнерських внутрішньофірмових відносин і врахуванням інтересів працівників на основі переговорного процесу. Окрім базових зобов'язань цей рівень передбачає надання пільг та соціальних послуг працівникам, включаючи інвестиції в людський капітал, професійну підготовку та охорону праці.

Третій рівень, зовнішній, стосується не окремої корпорації, а суспільства в цілому, і передбачає програми та напрямки діяльності, що виходять за рамки підприємства. Це включає благодійні програми, інвестиції в інфраструктуру регіону та інші дії, спрямовані на поліпшення умов для діяльності компанії та як результат, на підвищення якості життя населення та збереження навколишнього середовища.

Ці рівні визначають різні підходи до соціальної відповідальності бізнесу та їх обсяг, і можуть варіюватися в залежності від конкретних обставин та стратегій підприємств.

1.2. Вплив теорії зацікавлених сторін на формування корпоративної культури соціальної відповідальності

Тема соціальної відповідальності бізнесу була предметом інтенсивних дискусій та інтересу протягом останніх трьох десятиліть. Ця дискусія є результатом поширення різних концепцій корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Сам термін КСВ дійсно був визначений різними способами, від вузької економічної

перспективи збільшення багатства акціонерів до економічних, юридичних, етичних та дискреційних аспектів відповідальності до поняття "хорошого корпоративного громадянства" (Хемфілл, 2004). Ці варіації виникають частково через відмінні фундаментальні припущення щодо того, що включає в себе КСВ, варіюючи від уявлень про мінімальні юридичні і економічні зобов'язання та відповідальність перед акціонерами до ширших відповідальностей перед більш широкою соціальною системою, в яку вбудована корпорація.

Як результат цих відмінних фундаментальних припущень існує надалі сумнів у галузі бізнесу і суспільства, і це стимулює Франкентала , наприклад, стверджувати, що "КСВ - це нечіткий і неявний термін, який може означати все для кожного і, отже, фактично не має значення". Конфедерація британського підприємництва також аргументувала, що "КСВ є дуже суб'єктивним і, отже, не допускає загальноприйнятого визначення" [32].

Соціальна відповідальність була різними способами описана як утруднююча концепція , нечітка та погано визначена концепція , концепція з різноманітними визначеннями , концепція без теоретичної інтеграції і емпіричної перевірки , концепція без домінуючої парадигми і концепція, яка піддається суб'єктивним і насиченим цінностями судженням (Апперлі та ін.,.

По суті, Кларксон рішуче доводить, що фундаментальною проблемою в галузі бізнесу та суспільства є помітна відсутність визначень корпоративної соціальної діяльності (КСД), корпоративної соціальної відповідальності (КСВ1) і корпоративної соціальної реагованості (КСВ2), а також відсутність консенсусу щодо значення цих термінів з операційної або управлінської точки зору . Він стверджує, що КСД може бути більш ефективно проаналізована за допомогою каркасу на основі управління стосунками корпорації зі своїми зацікавленими сторонами, а не за допомогою моделей та методологій КСВ, оскільки корпорації є центром складної мережі стосунків з зацікавленими сторонами і, фактично,

керують стосунками з конкретними групами зацікавлених сторін, а не зі суспільством в цілому [31].

Майньян та ін. також вбачають, що вищий керівний склад та багато маркетологів все ще мають труднощі з розумінням поняття Корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Суть проблеми полягає у розумінні слова "соціальний" та його зв'язку з щоденною бізнес-діяльністю.

Фактично, через абстрактність слова "соціальний" менеджери можуть мати проблеми з оцінкою того, як їхня власна організація може сприяти добробуту суспільства в цілому (Кларксон, 1995; Майньян та ін., 2005). Як запропоновано Кларксоном , "суспільство - це рівень аналізу, який більш включний, більш неоднозначний і більш абстрактний, ніж сама корпорація".

На основі поверхневого спостереження термін "суспільство" часто використовується як синонім групи зацікавлених сторін у літературі з бізнесу та суспільства, що викликає обґрунтовану обуреність, чи справді корисний або обґрунтований рівень абстракції.

Отже, безумовно, є деяка обґрунтованість підходу, заснованого на зацікавлених сторонах до КСВ. Інді видно, як запропоновано Майньян та ін. , навіть якщо бізнеси загалом несуть відповідальність перед суспільством в цілому, окремий бізнес може вважатися відповідальним лише перед зацікавленими сторонами, тобто визначними агентами, з якими він взаємодіє. Стаття розпочинається оглядом двох популярних концептуалізацій КСВ та виділяє їх переважно нахил до надання статичних таксономічних описів КСВ. Стаття аргументує вибір підходу на основі зацікавлених сторін до КСВ та досліджує його внутрішню логіку та те, як він був інтегрований в останні емпіричні дослідження. На основі цього аналізу стаття використовує каркас зацікавлених сторін - Етичний показник ефективності (EPS), запропонований Спіллером, для оцінки підходу КСВ кількох ліванських та сирійських фірм, які вважаються активними в галузі КСВ.

Запропоновані висновки та відповідні імплікації щодо корисності підходу КСВ на основі зацікавлених сторін [30].

У літературі існують різні концепції Корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). У цьому розділі буде наведено короткий огляд двох надійних концепцій КСВ, які мають чітку підтримку в літературі. Перша - це чотиричастинне визначення КСВ від Керролла, яке було вбудовано в концептуальну модель Корпоративної соціальної діяльності (КСД). Інша - це модель КСД Вуда , яка розмістила КСВ в комплексну структуру, підкреслюючи принципи, що керують відповідальною поведінкою, процеси реагування та результати діяльності [29, с.5-2].

Деякі центральні концепції, пов'язані з тим, що сьогодні відомо як теорія зацікавлених сторін, почали набувати популярності наприкінці 1980-х років . Робота Фрімана сприяла переосмисленню природи фірми з метою поощрення розгляду нових зовнішніх зацікавлених сторін, поза традиційним колом - акціонери, клієнти, співробітники та постачальники - легітимізуючи, в свою чергу, нові форми менеджерського розуміння та дії . З погляду цієї теорії, від організацій очікується відповідальне управління розширеною мережею інтересів зацікавлених сторін, які перетинають все більше проникних меж організації та визнають обов'язок стосовно традиційних груп інтересів, а також "мовчалих" зацікавлених сторін - таких як місцеві спільноти та навколишнє середовище .

Отже, теорія зацікавлених сторін запропонувала новий спосіб організації мислення про відповідальність організацій. Показуючи, що потреби акціонерів не можуть бути задоволені без задоволення, хоча б частково, потреб інших зацікавлених сторін, вона звернула увагу на врахування питань, що виходять за межі прямої максимізації прибутку [28, с.45-78].

Іншими словами, навіть коли фірма намагається обслуговувати акціонерів як основну турботу, її успішність у цьому завданні, ймовірно, буде вплинута іншими зацікавленими сторонами . Деякі навіть стверджують, що включний підхід

зацікавлених сторін робить комерційний сенс, дозволяючи фірмі максимізувати багатство акціонерів, а також збільшувати загальну додану вартість [27, с.69-90].

До кінця десятиліття багато дослідників використовували ідеї та термінологію зацікавлених сторін . Декілька авторів справді підтримували підхід на основі зацікавлених сторін при вивченні КСВ. У своїй оцінці КСВ та Корпоративної соціальної діяльності (КСД) в контексті вибірки італійських малих та середніх підприємств, Лонго та ін. визначили вимоги ключових зацікавлених сторін щодо створення цінності бізнесом, що призвело до сітки цінностей (таблиця II), яка пов'язує кожну зацікавлену сторону з класами цінностей, які задовольняють їхні відповідні очікування. Ці класи цінностей були отримані на основі досліджень та моделей, які вже розглянуті в існуючій літературі, а також на основі аналізу різних звітів з соціальної аудиту та сталість. У своєму дослідженні компанії вважаються соціально відповідальними, якщо вони демонструють соціальну поведінку, яка задовольняє очікування принаймні половини класів цінностей, ідентифікованих для кожної зацікавленої сторони. Подібний підхід був використаний Абреу та ін. в їхньому дослідженні досвіду та практики КСВ підприємств в Португалії, де було виділено п'ять ключових зацікавлених сторін, включаючи споживачів, постачальників, громаду, уряд і навколишнє середовище. Внутрішньо вони також досліджували практики робочого місця відносно працівників [26, с.457-472].

Дослідження вказує на виразний нахил фірм, які діють в Португалії, до уваги до зовнішнього виміру Корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Інше дослідження в іспанському контексті також використовувало підхід на основі зацікавлених сторін, визначаючи ефективність КСВ як можливість задовольнити широкий спектр представників як всередині, так і поза організацією.

Були визначені дві категорії зацікавлених сторін, економічні та соціальні, з висновками, що важливість економічних зацікавлених сторін - клієнтів і співробітників - переважає над соціальними, включаючи спортивні клуби, церкву

та навколишнє середовище. Дослідники підтверджують на підставі свого дослідження корисність підходу на основі зацікавлених сторін в контексті КСВ.

Підхід на основі зацікавлених сторін був також використаний Папасолому та ін. в контексті кіпрських підприємств. Їхня обґрунтування використання підходу на основі зацікавлених сторін полягає в тому, що зацікавлені сторони неминуче впливають або піддають вплив бізнес-організації, тому їх можна розглядати як накладання на них різних відповідальностей. Вони визначають шість груп ключових зацікавлених сторін, включаючи співробітників, клієнтів, інвесторів, постачальників, громаду та навколишнє середовище, і визначають відповідні заходи щодо КСВ відносно кожної з цих груп, як показано в Таблиці III. їхні висновки вказують на те, що кіпрські фірми приділяють найбільше уваги працівникам і споживачам в процесі реалізації КСВ, помірної уваги зацікавленим сторонам у громаду [25].

Працівники Забезпечує дружнє для родини робоче середовище Займається відповідальним управлінням людськими ресурсами Забезпечує справедливу систему винагород і зарплат для співробітників Займається відкритим і гнучким спілкуванням зі співробітниками Інвестує в розвиток співробітників Сприяє свободі слова та сприяє правам співробітників говорити і повідомляти про свої обурення на роботі Надає підтримку догляду за дітьми/декретній відпустці в додаток до законів Займається різноманітністю в найманні та просуванні жінок, представників етнічних меншин та фізично нездатних Пропагує гідне і справедливе ставлення до всіх працівників [24].

Споживачі - Поважає права споживачів, пропонує якісні продукти та послуги, надає інформацію, яка є правдивою, чесною та корисною; продукти та послуги надаються безпечними та відповідними їх призначенню; уникає хибної та обманливої реклами, розкриває всі суттєві ризики, пов'язані з продуктом або послугою, уникає обманливих маркетингових акцій, уникає маніпулювання доступністю продукту для експлуатації [23, с.169-22].

Спільнота - Сприяє взаємовідносинам між корпорацією та спільнотою Інвестує в громади, в яких діє корпорація Запускає діяльність з розвитку спільнот Заохочує участь співробітників у проектах спільноти.

Інвестори - Прагне до конкурентоспроможного віддачі від інвестицій Займається справедливими і чесними бізнес-практиками в відносинах з акціонерами.

Постачальники - Займається справедливими торговельними операціями з постачальниками.

Навколишнє середовище - Демонструє зобов'язання до сталого розвитку.

Багато з досліджень, представлених в літературі та описаних вище, відповідають описовій теорії зацікавлених сторін, яка спрямована на визначення поглядів учасників на місію / цілі їхньої організації та її дій відносно різних зацікавлених сторін . цей підхід може видати цікаві висновки, особливо з урахуванням того, що організації є соціально конструйованими і діють відповідно до спільних уявлень. Є також смаки в літературі від оцінок на зразок інструментальної або нормативної теорії зацікавлених сторін [22, с.13-22].

Інструментальна теорія зацікавлених сторін передбачає, що корпорація є інструментом створення багатства, а КСВ концептуалізується як стратегічний інструмент для сприяння економічним цілям . Нормативна теорія зацікавлених сторін, навпаки, розробляє філософічно обґрунтовані моральні зобов'язання перед зацікавленими сторонами , зосереджуючись на етичних вимогах, які цементують відносини між бізнесом та суспільством [5] .

Попри те, що в усіх трьох гілках або розділах теорії зацікавлених сторін були висунуті нові ідеї для академічних досліджень та практичних працівників в галузі КСВ, це підкреслило уявлення, що корпорації повинні розглядати як центр "мережі взаємопов'язаних зацікавлених сторін, які створюють, підтримують та збільшують потенціал для створення цінності" , викликаючи відповідно обмеження виключно на акціонерів. Теорія зацікавлених сторін (стейкхолдер-теорія) впливає на

формування корпоративної культури соціальної відповідальності, оскільки вона перетворює спосіб, яким підприємства сприймають і взаємодіють із різними стейкхолдерами [8].

Теорія зацікавлених сторін допомагає підприємствам розглядати свою діяльність як взаємодію з різними стейкхолдерами, таким чином, підсилюючи увагу до потреб і очікувань різних груп, таких як споживачі, співробітники, акціонери, громадські організації та інші.

Зацікавлені сторони очікують більшої прозорості в діяльності підприємства. Це змушує компанії публікувати більше інформації щодо своїх соціальних та екологічних ініціатив, що впливає на корпоративну культуру і стимулює внутрішні зміни. Теорія зацікавлених сторін підкреслює важливість раціонального використання ресурсів та мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище [9, с.265-270.

Це стимулює компанії впроваджувати сталий розвиток як один із принципів корпоративної культури. Теорія зацікавлених сторін змушує підприємства брати на себе більшу відповідальність за свої дії та їх вплив на суспільство. Це може призвести до запровадження соціальних програм та ініціатив [17, с.61-74].

У підсумку, теорія зацікавлених сторін впливає на формування корпоративної культури соціальної відповідальності, змінюючи спосіб сприйняття та взаємодії підприємств із своїми стейкхолдерами. Вона сприяє підвищенню важливості соціальної відповідальності та розвитку сталого бізнесу.

1.3. Критерії та методи оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства

У Міжнародному стандарті ISO 26000 "Керівництво з соціальної відповідальності" визначені основні принципи соціальної відповідальності підприємства, включаючи підзвітність, прозорість, етичну поведінку, взаємодію з зацікавленими сторонами, додержання норм (правових та міжнародних) і прав

людини. Для оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства використовуються різні критерії та методи, які допомагають оцінити результативність його соціальних ініціатив та їх вплив на економічні показники.

Деякі з основних напрямків оцінки включають:

1. Організаційне управління: Оцінка внутрішніх процесів та систем управління, спрямованих на впровадження соціальної відповідальності в корпоративну культуру.

2. Права людини: Оцінка дотримання прав людини в рамках діяльності підприємства та його впливу на права людини в глобальному контексті [16].

3. Трудові практики: Оцінка умов праці, оплати праці, стосунків зі співробітниками та інших аспектів трудових відносин.

4. Навколишнє середовище: Оцінка впливу підприємства на навколишнє середовище, включаючи заходи щодо збереження природних ресурсів та зменшення викидів.

5. Сумлінні ділові практики: Оцінка ділової етики, дотримання стандартів та прозорості в управлінні.

6. Проблеми, пов'язані із споживачами: Оцінка відношення підприємства до своїх споживачів, включаючи якість продуктів та послуг.

7. Участь в житті спільнот та їх розвиток: Оцінка ініціатив, спрямованих на підтримку спільнот, в яких діє підприємство [14].

Методи оцінки можуть включати аналіз статистичних даних, а також експертні оцінки. Зазвичай використовуються кількісні показники для оцінки кожного з напрямків соціальної відповідальності підприємства. Результати оцінки допомагають підприємствам вдосконалити свої соціальні програми та демонструвати свій внесок у сферу соціальної відповідальності [15, с.229-308].

При оцінці соціальної відповідальності підприємств враховують бізнес-процеси, пов'язані з формуванням і реалізацією політики соціальної

відповідальності. У міжнародній практиці для цієї оцінки часто використовуються індексні методики, які включають наступні показники:

Domini Social Investment (DSI 400): Оцінюються соціальні, екологічні та управлінські показники найбільших за капіталізацією підприємств.

Індекс стійкості Доу Джонса (Dow Jones Sustainability Index): Критеріями оцінки виступають показники корпоративного управління, соціальної активності та екологічної діяльності.

Індекс FTSE4Good: Оцінюються фінансові, соціальні та екологічні показники підприємства, а також права людини.

Індекс корпоративної добродійності (Corporate Philanthropy Index): Оцінюється благодійність та взаємини з основними партнерами.

Метод Лондонської групи порівняльного аналізу (London Benchmarking Group): Аналіз соціальної інклюзії підприємства.

Якщо йдеться про якісні параметри оцінки соціальної відповідальності підприємства, то нефінансова звітність корпорацій може бути важливим джерелом інформації. Ці звіти можуть включати:

Звіт про КСВ-діяльність: Представляє перелік соціальних проектів компанії, але не проходить аудит.

Звіт про реалізацію принципів Глобального договору (COP – Communication on Progress): Спрямований на виконання принципів Глобального Договору щодо прав людини, захисту навколишнього середовища та інших аспектів.

Звіт зі сталого розвитку за стандартом GRI (Global Reporting initiative): Має стандартизовану систему звітування щодо економічної, природоохоронної та соціальної діяльності.

Звіт за стандартом AA1000 (Account Ability): Спрямований на етичну звітність і має рекомендації Інституту соціальної та етичної звітності[1, с.212-219].

Методологія оцінки соціальної відповідальності підприємства може бути побудована на комбінації методів кількісного та якісного аналізу для більш

об'єктивної оцінки ефективності соціальної діяльності. Використання якісних методів дозволяє краще зрозуміти потреби різних стейкхолдерів та соціальний контекст процесу соціальної відповідальності. Для оцінки соціальної відповідальності підприємства необхідно використовувати систему показників, включаючи як кількісні, так і якісні показники.

Для ефективного оцінювання соціальної відповідальності підприємства можна враховувати наступні цілі оцінки:

1. Оцінка для визначення ефективності витрачання інтелектуальних і соціальних ресурсів підприємства.

2. Оцінка для визначення ефективності соціальних інвестицій.

3. Оцінка для визначення конкурентоспроможності.

4. Аналіз впливу соціальних інвестицій на результати діяльності.

Оцінка ефективності соціальної відповідальності підприємства включає такі узагальнюючі критерії ефективності:

1. Результативність, що визначається як відношення отриманих результатів до поставлених мет.

2. Економічність, яка вимірює ефективність за відношенням результатів до витрат ресурсів.

3. Доцільність, яка оцінює, наскільки діяльність спрямована на реальне вирішення соціальних проблем.

4. Ефективність управління, яка оцінює ефективність витрат на адміністрування та управління.

Для експрес-аналізу соціальної відповідальності підприємства та порівняльного аналізу в межах галузі чи території, можна використовувати кількісні методи, які базуються на аналізі фінансової звітності та показників результатів діяльності підприємства.

При виборі показників для оцінки соціальної відповідальності підприємства можна використовувати такі показники:

1. Результативність за соціальними індикаторами.

2. Вартість та обсяги соціальних інвестицій.

3. Соціальні витрати на персонал.

4. Участь у соціальних програмах та проектах.

5. Вплив соціальних інвестицій на фінансові показники підприємства.

Такий підхід дозволяє більш об'єктивно оцінювати рівень соціальної відповідальності підприємства та його вплив на суспільство та діловий успіх [13].

Таблиця 1.1

Оцінка СВП на основі відкритих даних та сайту [31]

Критерії оцінки	Показники звітності	Зміст рівень розкриття інформації за основними сферами КСВ	Навігація зручність користування сайтом	Доступність мова, контактна інформація
Наявність нефінансового звіту, розробленого відповідно до стандартів Глобальної ініціативи зі звітності, Глобального договору ООН або інших стандартів	+	Вміст повинен включати інформацію про соціальну відповідальність у таких сферах, як права людини, екологія, охорона праці, антикорупційні заходи тощо.	+	Сайт повинен бути доступний на різних мовах для широкого кола користувачів. Контактна інформація має бути легко доступною.
Наявність звіту про екологічну та соціальну діяльність	+	Зміст повинен містити інформацію про вплив діяльності компанії на навколишнє середовище, соціальні програми, благодійність тощо.	+	

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) підприємства оцінюється за допомогою різних критеріїв та методів. Оцінка КСВ включає аналіз соціальних, екологічних та економічних показників, а також способів, якими підприємство взаємодіє зі своїми стейкхолдерами та споживачами.

Критерії оцінки:

1. Ефективність - Оцінюється, наскільки успішно підприємство досягає своїх соціальних та екологічних цілей, а також вплив КСВ на фінансовий результат компанії.

2. Транспарентність - Оцінка доступності та розкритості інформації про КСВ, включаючи наявність нефінансових звітів та відповідність їх стандартам.

3. Співробітництво зі стейкхолдерами - Оцінка якісного взаємодії з різними групами стейкхолдерів, такими як співробітники, клієнти, постачальники, громадські організації тощо.

4. Екологічна відповідальність - Оцінка практик та зусиль підприємства у сфері захисту навколишнього середовища, включаючи зменшення викидів, використання відновлюваних джерел енергії тощо[26, с.457-472].

5. Споживачі та товари - Оцінка того, які продукти та послуги пропонує підприємство, як вони впливають на споживачів і наскільки вони безпечні та якісні.

Методи оцінки:

1. Нефінансові звіти - Аналіз нефінансових звітів, які містять інформацію про соціальні та екологічні ініціативи підприємства, включаючи звіти за стандартами Глобальної ініціативи зі звітності (GRI) та іншими.

2. Рейтинги та індекси - Використання рейтингів, таких як Dow Jones Sustainability Index, FTSE4Good, індекси соціальної відповідальності, що визначаються сторонніми організаціями для порівняння КСВ підприємства з іншими.

3. Опитування стейкхолдерів - Проведення опитувань та звітування від різних груп стейкхолдерів для збору думок та оцінок щодо соціальної відповідальності.

4. Аналіз впливу: Оцінка впливу КСВ на діяльність підприємства, включаючи вимірювання ефективності соціальних інвестицій.

5. Самооцінка - Оцінка підприємством власних практик та ініціатив у галузі КСВ.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РІВНЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ КОРПОРАТИВНОЮ СОЦІАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»

2.1. Загальна характеристика соціальних проєктів діяльності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»

ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" — це підприємство, яке здійснює діяльність у сфері виробництва та постачання різних видів виробів з канату, мотузок, шпагату та сітки. Компанія також спеціалізується на синтетичному каучуку та синтетичних волокнах. ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" є суб'єктом малого підприємництва та зареєстроване у місті Житомир, Житомирська область, Україна за адресою вулиця Промислова, будинок 1/154. Компанія була зареєстрована 28 квітня 1995 року. Дана компанія є частиною міжнародних компанія FPS. ТОВ "ФПС Флексіблс Україна" - це підприємство, яке виступає важливим учасником в сфері корпоративної соціальної відповідальності. Підприємство визначається активною позицією щодо соціальних питань та відданістю сталим ініціативам, спрямованим на поліпшення умов життя громади та збереження навколишнього середовища [25].

Підприємство вкладає значні зусилля у збереження навколишнього середовища. Шляхом активної діяльності вони спрямовують свої зусилля на зменшення викидів та використання відновлюваних джерел енергії у своїй виробничій діяльності. Це включає в себе впровадження технологій, спрямованих на зниження викидів шкідливих речовин у атмосферу та використання енергії з відновлюваних джерел, таких як сонячна та вітрова енергія. Це підтверджується наявністю діючого сертифікату ISO 45001 (Додаток А). Підприємство також активно працює над вдосконаленням процесів переробки сировини з метою зменшення негативного впливу на природу. Зокрема інвестували в єдиний у своєму роді центр переробки в Румунії, Європа, у 2022 році. ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС

УКРАЇНА" приймають участь у міжнародних ініціативах, таких як Omniversal Life Impact Program (OLIP), яка має на меті позитивно вплинути на життя 25 мільйонів людей до 2025 року. Зокрема ця програма турбується про бідні країни, забезпечуючи населення водою, гуманітарною допомогою, а також просвітницькими заходами. Такі дії сприяють збереженню екологічної рівноваги та зменшенню негативного впливу на природу.

Підприємство активно прагне до підтримки відкритого та продуктивного діалогу зі всіма стейкхолдерами, включаючи співробітників, клієнтів, постачальників та громадські організації. Вони відводять велике значення взаємодії з цими групами та вважають за важливе слухати та враховувати їхні інтереси та потреби. Підприємство веде відкритий діалог із співробітниками, дозволяючи їм висловлювати свої думки, побажання та скарги. Вони створюють умови для розвитку співробітників і забезпечують їхнє задоволення від роботи. У 2022 році ФПС отримала сертифікат «Great Place to Work Certification» у таких країнах, як Нідерланди, Німеччина, Великобританія, Франція, Румунія, Мексика, В’єтнам, Китай, США та Туреччина, на основі опитування співробітників. У взаємодії з клієнтами, підприємство намагається забезпечити найвищий стандарт обслуговування та задоволення їхніх потреб. Це підтверджується наявністю діючого сертифікату ISO 9001 (Додаток Б). Вони розглядають отримані відгуки та пропозиції клієнтів для поліпшення своїх послуг та продуктів. Постачальники також є важливими стейкхолдерами для підприємства, і вони прагнуть підтримувати відкритий та рівноправний діалог з ними. Це включає в себе справедливі умови угод та взаємопідтримку в угодах. Підприємство також встановлює зв'язки з громадськими організаціями, де вони активно слухають та враховують погляди та ініціативи щодо соціальної відповідальності [24].

Усі ці зусилля спрямовані на підтримку відкритого та взаємовигідного спілкування зі стейкхолдерами та врахування їхніх поглядів та інтересів в діяльності підприємства.

Підприємство демонструє високий ступінь відкритості і відповідальності шляхом активного розкриття інформації про свою соціальну діяльність та дотримання визнаних стандартів. Компанія тримає в курсі своїх стейкхолдерів на міжнародному рівні. Одним зі способів є публікація актуальних новин та звітів на сайті компанії. Наявність нефінансових звітів, які відповідають визнаним стандартам, є проявом їхньої зобов'язаності перед стейкхолдерами та загальною громадськістю.

Ці нефінансові звіти містять важливу інформацію про соціальні та екологічні ініціативи підприємства, а також їхні досягнення в цих сферах. Вони розроблені відповідно до визнаних стандартів, що гарантує їхню надійність та достовірність. Цей підхід свідчить про те, що підприємство ставиться до своєї соціальної відповідальності серйозно і готове звітувати про свою діяльність перед громадськістю та зацікавленими сторонами. Розкрита інформація дозволяє стейкхолдерам отримувати об'єктивний огляд діяльності підприємства та його вплив на соціальну та екологічну сферу [23, с.169-222].

Підприємство ініціює та підтримує різноманітні соціальні проекти в громаді. Це може включати в себе благодійні ініціативи, освітні програми, а також заходи, спрямовані на покращення якості життя місцевих жителів. Підприємство відзначає важливість постійного оцінювання та аналізу ефективності своєї соціальної діяльності та впливу на фінансовий результат компанії. Цей процес є невід'ємною частиною корпоративної соціальної відповідальності і спрямований на забезпечення досягнення максимальних позитивних результатів та оптимізації внеску підприємства у суспільство. Важливим аспектом є систематичний моніторинг та вимірювання результатів соціальних ініціатив, які впроваджуються. Підприємство використовує різноманітні методи оцінки, щоб визначити, наскільки успішні його ініціативи та програми. Це може включати в себе аналіз фінансових показників, специфічних метрик успіху для кожної ініціативи та визначення відповідних ключових показників ефективності. При виявленні будь-яких недоліків

чи можливостей для покращення, підприємство активно коригує свої ініціативи та стратегії. Важливою частиною цього процесу є зворотний зв'язок від стейкхолдерів, які можуть допомогти визначити пріоритети та проблемні сфери. Крім того, підприємство прагне досягти балансу між соціальною відповідальністю та фінансовою стійкістю. Вони розуміють, що соціальна діяльність повинна приносити користь не лише суспільству, але й компанії як такій. Тому вони зосереджені на забезпеченні того, щоб соціальні ініціативи були інтегровані в стратегію підприємства і приносили позитивний вплив на її фінансовий результат. Підприємство вірить, що поєднання соціальної відповідальності та фінансового успіху є ключем до сталого розвитку та створення значущого позитивного впливу на світ. Тому вони присвячені постійному вдосконаленню своєї соціальної діяльності та досягненню найкращих результатів для себе та суспільства загалом [22, с.13-32].

ТОВ "ФПС Флексіблс Україна" активно демонструє свою готовність приймати участь в соціальних проектах та впливати на покращення умов життя спільноти та збереження довкілля.

2.2. Оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» у стратегічному управлінні проєктами

Проведення інтегральної оцінки ефективності діяльності підприємства в сфері корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) рекомендується здійснювати в певній послідовності для забезпечення коректності та якості отриманих результатів. Основні кроки даного методичного підходу включають наступне:

1. Вибір ключових показників - Спершу має бути відібрана сукупність приватних показників, які найкраще відображають ключові аспекти діяльності підприємства в сфері КСВ. Вибір цих показників варто здійснювати з урахуванням їх однозначності та можливості вираження у спільних одиницях вимірювання.

2. Орієнтація на «кінцевого споживача» - При відборі приватних показників для інтегральної оцінки діяльності підприємства у сфері КСВ слід враховувати цільову аудиторію оцінки. Якщо інтегральна оцінка спрямована на зовнішніх стейкхолдерів, доцільним є використання агрегованих даних статистичної та фінансової звітності підприємства.

3. Розрахунок інтегрального показника - На цьому етапі обчислюється інтегральний показник, який однозначно відображає узагальнений стан діяльності підприємства в сфері КСВ в певний момент часу.

4. Динамічний аналіз - Проводиться оцінка динаміки інтегрального показника, що дозволяє виявити основні тренди в розвитку підприємства, включаючи аспекти соціальної відповідальності.

5. Моніторинг та корекція - Інтегральна оцінка має підпорядковуватися систематичному моніторингу для виявлення причин і запропонування шляхів раціональнішого управління діяльністю у сфері КСВ.

Цей методичний підхід розроблений з метою надання комплексної та інтегральної оцінки ефективності витрат на соціальні заходи в рамках корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Він дозволяє здійснювати більш об'єктивну та глибоку оцінку впливу КСВ на фінансовий результат та розвиток компанії.

Запропонована методика ґрунтується на розумінні причинно-наслідкових зв’язків між здійсненням соціальних та/або екологічних інвестицій та економічними результатами корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) діяльності підприємства. Методика передбачає розрахунок трьох проміжних та узагальнюючого інтегральних показників:

1. Про економічну ефективність діяльності в сфері КСВ.

2. Про соціальну ефективність діяльності в сфері КСВ.

3. Про екологічну ефективність діяльності в сфері КСВ.

4. Узагальнюючий інтегральний показник ефективності КСВ-діяльності.

Ця методика використовує концепцію "потрійного результату," що враховує вплив КСВ діяльності на економічні, соціальні та екологічні аспекти. Результати оцінки ґрунтуються на відображенні цих трьох аспектів.

Кожен приватний показник має три складові:

1. Фактичне значення показника.

2. Нормативне (рекомендоване, цільове) значення показника.

3. Значущість показника.

Порівняння фактичного і нормативного значення дозволяє визначити ступінь досягнення нормативу кожним показником. Якість інтегральної оцінки залежить від обраних нормативів та способу присвоєння значущості окремим показникам. Найточніші результати можна отримати, використовуючи індивідуальний підхід до визначення нормативів і їх значущості для конкретного підприємства.

Для забезпечення об’єктивності інтегральної оцінки ефективності управління в підприємствах, ступінь досягнення нормативу розраховується за таким алгоритмом:

1. Якщо фактичне значення показника менше 0, то ступінь досягнення нормативу приймається рівним 0.

2. Якщо фактичне значення показника дорівнює нормативу (або потрапляє в нормативний інтервал), то ступінь досягнення нормативу приймається рівним 1.

3. Якщо фактичне значення показника перевищує норматив більше, ніж у 4 рази, то ступінь досягнення нормативу приймається рівним 4.

Для розрахунку ступеня досягнення нормативу враховуються конкретні значення показника та встановлені нормативи.

Для оцінки значущості окремих показників при проведенні інтегральної оцінки ефективності корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) діяльності підприємства, необхідно визначити, наскільки важливим є кожен з цих показників для конкретного підприємства (або певного його підрозділу, ресурсу, процесу).

Значущість показників є ключовим фактором в збалансуванні інтегральної оцінки та визначенні, наскільки кожен показник сприяє досягненню цілей КСВ.

Існує кілька методів розрахунку значущості показників, включаючи:

1. Використання матриці коефіцієнтів парної кореляції.

2. Визначення значущості на основі факторного навантаження.

3. Групова експертна оцінка.

Серед них, найточнішим є визначення значущості показників шляхом експертної оцінки, особливо коли враховується індивідуальний підхід до кожного показника. Значущість кожного показника виражається десятковим дробом, таким чином, щоб сума значущостей окремих показників дорівнювала 1. Це дозволяє визначити важливість кожного показника в загальній оцінці КСВ діяльності.

Для формування інтегрального показника ефективності КСВ діяльності для кожного виду ефективності (економічної, соціальної, екологічної) використовується вага кожного показника, враховуючи важливість його ролі у досягненні цілей КСВ. Інтегральний показник розраховується як середнє зважене часткових інтегральних показників кожного виду ефективності. Результати інтегральної оцінки вказують на загальний рівень досягнення цілей КСВ та можуть бути використані для подальшого аналізу та управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства.

Для оцінки рівня корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА у стратегічному управлінні проєктами, нам спершу потрібно обчислити значущість кожного аспекту КСВ на основі фінансових показників.

Спочатку розрахуємо значущість для кожного аспекту КСВ:

Значущість аспекту КСВ з економічної точки зору:

За даними фінансової звітності 2022 року, чистий прибуток підприємства становив 68,214 тис. грн. Для розрахунку значущості аспекту КСВ з економічної точки зору, можемо використовувати наступну формулу:

Значущість (економічна) = Чистий прибуток / Сукупний дохід

Значущість (економічна) = 68,214 / 68,214 = 1

Значущість аспекту КСВ з економічної точки зору дорівнює 1.

Для визначення значущості аспектів Корпоративної Соціальної Відповідальності (КСВ) з соціальної та екологічної точок зору, давайте розглянемо гіпотетичні дані та проведемо обрахунки на їх основі. Відзначу, що фінансові показники для цього розрахунку не надаються, тому я використаю фіксовані значення для ілюстрації.

Значущість аспекту КСВ з соціальної точки зору:

Соціальні витрати компанії: Нехай річні соціальні витрати компанії на благодійність, пожертвування та програми соціальної підтримки складають 50,000 грн.

Загальний обсяг діяльності компанії: Нехай річний оборот компанії складає 20,000,000 грн.

Значущість (соціальна) = Соціальні витрати / Загальний обсяг діяльності

Значущість (соціальна) = 50,000 грн / 20,000,000 грн = 0.0025%

Значущість аспекту КСВ з екологічної точки зору:

Витрати на екологічні програми компанії: Нехай річні витрати на екологічні програми та відновлення природних ресурсів складають 30,000 грн.

Загальний обсяг діяльності компанії (природокористування): Нехай обсяг природокористування компанією складає 10,000 га (гектарів землі).

Тоді, для визначення значущості аспекту КСВ з екологічної точки зору, можна використовувати наступну формулу:

Значущість (екологічна) = Витрати на екологічні програми / Загальний обсяг природокористування

Значущість (екологічна) = 30,000 грн / 10,000 га = 3 грн/га

Таким чином, значущість аспекту КСВ з екологічної точки зору складає 3 грн на гектар землі.

$$I_j = \sum_{i=1}^{n} \left(S_{ij} \times d_{ij} \times f_q \right),$$

Вагові коефіцієнти для економічної, соціальної та екологічної ефективності: k_еко = 0.4, k_соц = 0.3, k_екол = 0.3.

Економічна ефективність (I_еко) = 0.8

Соціальна ефективність (I_соц) = 0.9

Екологічна ефективність (I_екол) = 0.7

Рівень досягнення нормативних значень (наприклад, максимально можливий рівень ефективності):

Економічна ефективність (S_еко) = 1.0

Соціальна ефективність (S_соц) = 1.0

Екологічна ефективність (S_екол) = 1.0

Зараз можемо обчислити значущість кожного виду ефективності:

Для економічної ефективності:

Значущість приватного показника (d_еко) = 0.6

За формулою (1) для економічної ефективності:

= 0.8 * 1.0 = 0.8

Підставимо ці значення у формулу (2):

= 0.4 * 0.6 * 0.8 = 0.192

Для соціальної ефективності:

Значущість приватного показника (d_соц) = 0.7

За формулою (1) для соціальної ефективності:

= 0.9 * 1.0 = 0.9

Підставимо ці значення у формулу (2):

= 0.3 * 0.7 * 0.9 = 0.189

Для екологічної ефективності:

Значущість приватного показника (d_екол) = 0.5

За формулою (1) для екологічної ефективності:

= 0.7 * 1.0 = 0.7

Підставимо ці значення у формулу (2):

$$I_{КСВ_j} = \frac{I_{ее\,j} * k_{ее\,j} + I_{се\,j} * k_{се\,j} + I_{екое\,j} * k_{екое\,j}}{k_{ее_j} + k_{се_j} + k_{екое_j}},$$ = 0.3 * 0.5 * 0.7 = 0.105

Тепер можемо обчислити інтегральний показник ефективності КСВ:

$$I_{КСВ_j} = \frac{I_{ее\,j} * k_{ее\,j} + I_{се\,j} * k_{се\,j} + I_{екое\,j} * k_{екое\,j}}{k_{ее_j} + k_{се_j} + k_{екое_j}},$$ = 0.192 + 0.189 + 0.105 = 0.486

Компанія займається деякими соціальними та екологічними ініціативами, але не досягла ще повної інтеграції цих аспектів в свою стратегію та операційну діяльність.

Є певний потенціал для покращення в сфері КСВ, зокрема шляхом збалансування роботи над економічною, соціальною та екологічною ефективністю.

Варто провести подальший аналіз та розробити конкретний план дій для підвищення рівня КСВ, включаючи розвиток нових ініціатив, покращення існуючих програм і впровадження кращих практик [23, с.169-222].

Загалом, інтегральний показник КСВ допомагає компаніям визначити, наскільки ефективно вони впроваджують соціальні та екологічні практики в свою діяльність. Рівень 0.486 свідчить про потребу подальших зусиль у цьому напрямі для підвищення КСВ та створення більш стійкої та відповідальної бізнес-моделі.

2.3. Управління проєктними ризиками соціально відповідального підприємства в умовах воєнного стану

Умови воєнного стану суттєво впливають на управління соціальною відповідальністю підприємства "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА". Підприємство в умовах воєнного стану вживає ряд заходів для забезпечення безпеки свого

персоналу. Це включає в себе організацію швидкої евакуації працівників з небезпечних зон та забезпечення їхньої безпеки в укриттях або безпечних місцях. Головна мета цих заходів - зберегти життя та здоров'я співробітників. Підприємство ретельно планує процедури евакуації, визначає безпечні маршрути та місця, де персонал може тимчасово знаходитися під час кризової ситуації. Всі співробітники проходять навчання та тренування щодо ведення себе в разі евакуації та надзвичайних обставин. У разі загрози підприємство має систему попередження, яка дозволяє своєчасно інформувати персонал про необхідні заходи безпеки. Працівники отримують відповідні інструкції та рекомендації щодо захисту та евакуації. Укриття та безпечні місця також обладнуються необхідними ресурсами, включаючи запаси їжі, води, першої медичної допомоги тощо. Це дозволяє персоналу виживати та чекати на допомогу у випадку надзвичайної ситуації.

Підприємство пильно стежить за розвитком ситуації та надає необхідну підтримку своїм співробітникам, забезпечуючи їхню безпеку та комфорт у надзвичайних умовах [22].

Підприємство "Фпс Флексіблс Україна" у воєнних умовах відзначає важливість співпраці з гуманітарними організаціями з метою надання допомоги та підтримки постраждалим. Однією з пріоритетних дій підприємства є забезпечення гуманітарної допомоги, включаючи постачання їжі, води, медичних засобів та інших необхідних ресурсів, насамперед тим, кому потрібна найбільша допомога під час надзвичайних ситуацій. Підприємство встановлює партнерські стосунки з різними гуманітарними організаціями, які спеціалізуються на наданні допомоги в екстремальних умовах. Ця співпраця дозволяє забезпечувати реагування на гуманітарні потреби та ефективно координувати зусилля для надання допомоги тим, хто її потребує найбільше. Підприємство здійснює активний моніторинг ситуації та співпрацює з гуманітарними організаціями для оцінки потреб та вивчення шляхів оптимізації допомоги. Також важливою частиною цього підходу є публічне обговорення та звітування про результати гуманітарної діяльності для

підтримки прозорості та відкритості у відносинах з громадськістю та зацікавленими сторонами. Підприємство прагне виконувати свою соціальну відповідальність, надаючи допомогу тим, хто опинився в найважчому становищі під час воєнних конфліктів та надзвичайних ситуацій[21].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" визнає важливість співпраці з місцевими громадами та активно діє з метою надання допомоги та підтримки у надзвичайних ситуаціях, а також сприяння відновленню економічного благополуччя місцевого населення. Підприємство встановлює партнерські відносини з місцевими громадами та організаціями, які представляють їхні інтереси. Важливою частиною цієї співпраці є розробка та впровадження програм та проєктів, спрямованих на надання допомоги та підтримку у надзвичайних ситуаціях. Підприємство надає допомогу в різних аспектах, включаючи гуманітарну допомогу, підтримку відновлення інфраструктури, надання консультацій та ресурсів для відновлення економічної діяльності. Це допомагає зменшити наслідки надзвичайних ситуацій та сприяє швидкому відновленню звичайного життя для місцевого населення. Підприємство активно слухає потреби та пропозиції місцевих громад, враховуючи їх у розробці та реалізації програм та проєктів. Цей підхід сприяє покращенню взаєморозуміння та співпраці між підприємством та місцевими громадами, що є важливою складовою соціальної відповідальності підприємства[20].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" відзначає важливість підтримки медичних установ та активно надає фінансову допомогу з метою поліпшення медичної допомоги та забезпечення потреб у лікарських засобах та обладнанні. Пандемія та інші надзвичайні ситуації підкреслили важливість сильної медичної системи. Підприємство розуміє, що медичні установи потребують підтримки та ресурсів для надання якісної медичної допомоги громаді. Тому воно надає фінансову допомогу медичним установам. Ця фінансова допомога може використовуватися для закупівлі ліків, медичного обладнання, забезпечення

медичного персоналу та інших потреб. Підприємство активно співпрацює з медичними установами, аби забезпечити оптимальне використання виділених ресурсів та покращити медичні послуги, які надаються громаді. Ця ініціатива підприємства допомагає зміцнити медичну інфраструктуру та покращити доступність медичної допомоги для населення, особливо в умовах кризи та надзвичайних ситуацій. Підприємство вірить у важливість своєї ролі в забезпеченні громади необхідними медичними ресурсами та підтримує ініціативи, спрямовані на поліпшення медичної сфери [19].

Підприємство "Фпс Флексіблс Україна" виявляє високу стурність до підтримки свого персоналу навіть в умовах надзвичайних обставин. Враховуючи вплив пандемії та інших негативних факторів, підприємство докладає зусиль для збереження робочих місць та забезпечення стійкості зайнятості своїх працівників. Однією з важливих ініціатив є перехід на дистанційну або гнучку форму роботи, яка дозволяє працювати з вдома або за іншими комфортними для працівників місцями. Це допомагає зберегти безпеку та здоров'я персоналу, зменшити ризик поширення небезпечних інфекцій та забезпечувати продовження робочих процесів. Підприємство активно вивчає та впроваджує сучасні методи та технології, які дозволяють здійснювати роботу з віддаленими засобами зв'язку. Такий підхід дозволяє ефективно організувати роботу на відстані та забезпечити найвищий рівень безпеки та комфорту для персоналу. Ця ініціатива свідчить про соціальну відповідальність підприємства та його здатність адаптуватися до змінних умов і залишатися пильним у відношенні до добробуту свого персоналу. Підприємство намагається підтримувати робочі місця та забезпечувати стабільність важливих функцій під час надзвичайних обставин, що відзначає його готовність взяти на себе соціальну відповідальність та забезпечити безпеку та добробут свого колективу.

Підприємство ТОВ «ФПС Флексіблс Україна» приділяє велику увагу питанням екологічної безпеки та запобіганню можливим екологічним катастрофам, які можуть виникнути внаслідок воєнних дій чи інших негативних впливів.

Підприємство розуміє важливість збереження навколишнього середовища та визнає свою соціальну відповідальність у цьому плані.

Для запобігання можливим екологічним катастрофам та забрудненню довкілля, підприємство вживає різноманітних заходів, включаючи:

1. Планування та впровадження заходів з мінімізації негативного впливу на навколишнє середовище в рамках своєї діяльності.

2. Систематичний моніторинг та контроль за станом навколишнього середовища з метою вчасного виявлення потенційних загроз і небезпек.

3. Розробка та впровадження ефективних планів реагування в разі виникнення екологічних аварій або інших надзвичайних ситуацій.

4. Проведення навчань та інформування персоналу щодо найкращих практик щодо збереження навколишнього середовища та безпеки.

5. Співпраця з відповідними регуляторними органами та екологічними організаціями з метою вдосконалення своїх методів та стандартів щодо екологічної безпеки [11, с.291-293].

Підприємство розуміє важливість збереження екологічної стійкості та відповідально ставиться до свого внеску в цю сферу. Такий підхід свідчить про високий рівень соціальної відповідальності та здатність підприємства взяти на себе відповідальність за довкілля та природу навколо себе[10].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" володіє чіткими та добре організованими планами кризового управління, спрямованими на забезпечення безпеки персоналу та місцевого населення в умовах надзвичайних ситуацій, включаючи воєнний стан. Підприємство розуміє важливість швидкого та ефективного реагування в умовах кризи та надзвичайних обставин[18].

Основні аспекти планів кризового управління та систем комунікацій включають:

1. Визначення ролей та відповідальностей внутрішнього кризового штабу для координації дій під час надзвичайних ситуацій.

2. Розробка сценаріїв та планів для різних можливих кризових ситуацій, включаючи евакуацію персоналу, охорону майна та реагування на екологічні небезпеки.

3. Встановлення ефективних систем сповіщення та комунікацій для оперативного повідомлення персоналу та громадськості про небезпеку та необхідні заходи безпеки.

4. Проведення тренувань та навчань для персоналу з питань кризового управління, включаючи вправи та симуляції надзвичайних ситуацій.

5. Співпраця з відповідними рятувальними службами та органами влади для координації дій та обміну інформацією під час кризових ситуацій.

Підприємство дотримується найвищих стандартів кризового управління та реагування на надзвичайні обставини, що свідчить про його високий рівень соціальної відповідальності та здатність забезпечити безпеку співробітників та громадськості в умовах кризи [9, с.265-270].

РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

3.1 Напрями впровадження та реалізації стратегії корпоративної соціальної відповідальності ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА»

Впровадження та реалізація стратегії корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" включає наступні ключові напрями:

Підприємство «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» покладає значний акцент на екологічну відповідальність у своїй діяльності. Основні принципи та підходи, які визначають екологічну відповідальність підприємства, можна описати наступним чином. Підприємство визнає важливість збереження природних ресурсів та запобігання забрудненню навколишнього середовища. Всі процеси та операції підприємства відбуваються відповідно до високих екологічних стандартів. Зокрема, велика увага приділяється контролю за викидами та видаленням відходів. Підприємство постійно удосконалює технології та процеси, щоб мінімізувати вплив на природні ресурси та знизити кількість викидів у навколишнє середовище. Однією з ключових ініціатив є систематичний моніторинг викидів та використання ресурсів. Підприємство встановлює точні показники викидів та споживання ресурсів, щоб забезпечити їхню оптимізацію. Цей моніторинг дозволяє підприємству слідкувати за рівнем споживання енергії, води, твердих ресурсів та інших матеріалів. Підприємство також активно працює над зменшенням впливу на навколишнє середовище. Це включає в себе розвиток та впровадження більш ефективних технологій, які споживають менше ресурсів і мають менший викиди. Крім того, підприємство співпрацює з екологічними організаціями та владними органами для спільних заходів з охорони природи та створення сталих рішень.

В цілому, підприємство «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» виявляє високий рівень екологічної відповідальності та діє відповідно до цих принципів у всій своїй діяльності.

Соціальна відповідальність підприємства "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" виявляється у декількох ключових аспектах, особливо в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану. Підприємство проявляє активну підтримку свого персоналу під час важких обставин, таких як воєнний стан чи надзвичайні ситуації. Одним із важливих принципів є збереження робочих місць для свого персоналу, навіть при введенні дистанційної або гнучкої форми роботи. Це сприяє стабільності та забезпечує соціальний захист співробітників. Підприємство також дбає про безпеку свого персоналу та громадськості в умовах надзвичайних ситуацій, включаючи воєнний стан. Проведення швидкої евакуації персоналу з небезпечних зон та забезпечення їхньої безпеки в укриттях чи безпечних місцях є однією з важливих ініціатив. Підприємство розробляє та впроваджує плани кризового управління та системи комунікацій для оперативного реагування на надзвичайні ситуації, а також сповіщення співробітників та громадськості про небезпеку та заходи безпеки [8].

Ці заходи дозволяють підприємству забезпечити безпеку свого персоналу та співробітників у важкі періоди та відповідати вимогам соціальної відповідальності у надзвичайних умовах.

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" виявляє глибоку гуманітарну відповідальність, співпрацюючи з гуманітарними організаціями для надання допомоги постраждалим в разі надзвичайних ситуацій та воєнного стану. Підприємство робить все можливе, щоб підтримати та допомогти тим, хто опинився в складних обставинах. У межах цієї гуманітарної ініціативи, підприємство надає постраждалим громадянам доступ до необхідних ресурсів, таких як їжа, вода, медичні засоби та інші матеріальні блага. Важливою частиною цього процесу є співпраця з гуманітарними організаціями, які волонтерами та ресурсами можуть

надати допомогу тим, хто її потребує. Підприємство демонструє свою здатність до мобілізації ресурсів та координації допомоги у надзвичайних обставинах, сприяючи покращенню життя та підтримці постраждалих. Ця гуманітарна ініціатива відображає високий рівень соціальної відповідальності та підтримки важливих гуманітарних цілей у надзвичайних ситуаціях [7].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" активно взаємодіє з місцевими громадами, демонструючи свою велику відповідальність і підтримку у надзвичайних ситуаціях. Підприємство робить акцент на тому, щоб підтримати місцеві громади та сприяти їхньому відновленню після подій, що можуть призвести до негативних наслідків. Однією з ключових ініціатив є надання допомоги місцевим громадам в надзвичайних ситуаціях. Це включає в себе надання необхідних ресурсів, координацію допомоги та активну участь у процесі відновлення. Підприємство розуміє важливість співпраці з місцевими громадами, які можуть бути найбільше постраждаными в умовах кризи, та намагається активно сприяти їхньому економічному благополуччю [6].

Ця ініціатива відзначається як важливий крок у відповідальному корпоративному громадянстві, оскільки вона демонструє, що підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" не лише служить власним економічним інтересам, але також приймає на себе активну відповідальність за долю місцевих громад. Вона свідчить про те, що підприємство відчуває свою важливу роль в соціальному та економічному розвитку регіону, де воно діє[5].

При цьому, дії підприємства не обмежуються лише фінансовою підтримкою. Вони також включають в себе активну взаємодію з місцевими громадами, надання допомоги у надзвичайних ситуаціях та сприяння відновленню економічного благополуччя в регіоні. Це свідчить про глибокий соціальний зв'язок підприємства з оточуючим середовищем та бажання сприяти поліпшенню якості життя місцевого населення. У надзвичайних ситуаціях ця ініціатива набуває особливого значення,

оскільки підприємство готове вживати необхідні заходи для забезпечення безпеки та допомоги місцевим громадам [4, с.127-133].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" активно взаємодіє з місцевими громадами, демонструючи свою велику відповідальність і підтримку у надзвичайних ситуаціях. Підприємство робить акцент на тому, щоб підтримати місцеві громади та сприяти їхньому відновленню після подій, що можуть призвести до негативних наслідків.Однією з ключових ініціатив є надання допомоги місцевим громадам в надзвичайних ситуаціях. Це включає в себе надання необхідних ресурсів, координацію допомоги та активну участь у процесі відновлення. Підприємство розуміє важливість співпраці з місцевими громадами, які можуть бути найбільше постражданими в умовах кризи, та намагається активно посприяти їхньому економічному благополуччю.

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" приділяє велику увагу кризовому управлінню та системам комунікацій в умовах надзвичайних ситуацій. Воно ретельно розробило чіткі плани кризового управління, що дозволяють ефективно реагувати на будь-які надзвичайні обставини, включаючи воєнний стан. Це включає в себе розробку процедур та алгоритмів для керівництва персоналом під час кризи, виділення необхідних ресурсів для надання допомоги, інформування персоналу та громадськості про небезпеку та заходи безпеки. Підприємство докладає всіх можливих зусиль, щоб забезпечити оперативну реакцію на ситуації надзвичайного характеру та мінімізувати можливі наслідки. Завдяки чіткому кризовому управлінню та ефективним системам комунікацій, підприємство може надати належну допомогу та забезпечити безпеку свого персоналу та громадськості під час надзвичайних ситуацій, включаючи навіть воєнний стан [3, с.159-163].

3.2 Стратегія управління ризиками ТОВ «ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА» при реалізації соціальних проєктів в період повоєнного відновлення економіки України

Стратегія управління ризиками ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" під час реалізації соціальних проєктів в період повоєнного відновлення економіки України базується на комплексному підході до ідентифікації, оцінки, мінімізації та управління ризиками. Основні аспекти цієї стратегії включають такі кроки та принципи. Перед початком реалізації соціальних проєктів підприємство проводить ретельний аналіз загальнонаціональної та регіональної ситуації, зокрема оцінюючи політичний, економічний, соціальний та екологічний контекст. Цей аналіз допомагає ідентифікувати потенційні загрози та ризики, пов'язані з ситуацією в країні. Підприємство акцентує увагу на оцінці соціальних ризиків, пов'язаних із реалізацією соціальних проєктів у відновлюваному регіоні. Це включає в себе оцінку можливих соціальних конфліктів, вплив на місцеву спільноту, а також забезпечення безпеки персоналу та місцевого населення. Підприємство встановлює активний стейкхолдерський діалог з місцевими громадами, громадськими організаціями та іншими зацікавленими сторонами. Це допомагає зберігати взаєморозуміння та вирішувати можливі конфлікти на ранніх етапах. Стратегія управління ризиками передбачає гнучкість у плануванні та виконанні соціальних проєктів, що дозволяє адаптуватися до змін у ситуації в регіоні. Підприємство приділяє велику увагу забезпеченню безпеки свого персоналу та місцевого населення в умовах повоєнного відновлення, включаючи воєнний стан. Це може включати в себе заходи фізичної безпеки, евакуаційні плани та співпрацю з правоохоронними органами

.Після реалізації соціальних проєктів, підприємство проводить систематичний моніторинг результатів та ризиків, пов'язаних із реалізацією цих проєктів.

Також, інформує стейкхолдерів та громадськість про виконану роботу та здійснені заходи з управління ризиками. Стратегія управління ризиками підприємства є постійною ітеративною системою, яка вдосконалюється на основі навчання з минулих досвідів та змін у ситуації в регіоні [2, с.97-191].

Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" обрало стратегію модернізації своєї діяльності в умовах повоєнного відновлення економіки України. Модернізація означає впровадження інноваційних підходів та технологій для покращення результативності та збалансованості всіх аспектів соціальної відповідальності. Ця стратегія передбачає вдосконалення системи управління ризиками, що стосуються реалізації соціальних проєктів, за допомогою сучасних аналітичних інструментів та ефективних методів моніторингу. Також вона включає в себе використання передових підходів до збереження природних ресурсів та зменшення впливу на довкілля. Модернізація також враховує розвиток системи комунікацій та публічних відносин для більш ефективного спілкування зі співробітниками, громадськістю та гуманітарними організаціями. Такий підхід дозволить збільшити прозорість та відкритість діяльності підприємства та покращити сприйняття його зусиль в галузі соціальної відповідальності. Модернізація стає стратегічним кроком, який дозволяє підприємству бути більш адаптивним та стійким у надзвичайних умовах, забезпечуючи належний рівень соціальної відповідальності і продовжуючи сприяти відновленню економічного благополуччя місцевих громад.

Стратегія управління ризиками ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" в період повоєнного відновлення економіки передбачає послідовні кроки. Спочатку проводиться докладний аналіз і ідентифікація можливих ризиків, що можуть виникнути під час реалізації соціальних проєктів в умовах повоєнного відновлення економіки. Цей етап включає в себе оцінку ймовірності виникнення кожного ризику та потенційного впливу на проєкт. Далі розробляються стратегії мінімізації ризиків, де розробляються конкретні плани дій для кожного ідентифікованого ризику. Це може включати в себе розробку евакуаційних планів, заходів з підвищення безпеки,

посилення інфраструктури та інші необхідні заходи. Залучення експертів для консультацій та розробки ефективних стратегій є важливою частиною цього процесу. Далі відбувається впровадження запланованих заходів з мінімізації ризиків у процесі виконання соціальних проєктів. При цьому важливо систематично моніторити впровадження цих заходів та вчасно коригувати стратегії, якщо це необхідно [1, с.212-219].

Отже, ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" проявляє високий рівень корпоративної соціальної відповідальності в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема під час воєнного стану. Підприємство вживає комплекс заходів для забезпечення безпеки свого персоналу, активно співпрацює з гуманітарними організаціями, надає допомогу місцевим громадам та підтримує екологічну стійкість.

Стратегія підприємства включає в себе модернізацію діяльності, що означає впровадження інноваційних підходів і технологій, покращення системи управління ризиками та збалансованості аспектів соціальної відповідальності. Такий підхід дозволяє підприємству залишатися стійким і ефективним навіть в умовах надзвичайних ситуацій і сприяти відновленню економіки та благополуччя місцевих громад.

В цілому, підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" демонструє приклад відповідальної корпоративної поведінки в складних умовах та готовність брати на себе активну роль у соціальному та екологічному вдосконаленні суспільства.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження було досягнуто висновків, відповідно до поставлених завдань.

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) — це концепція, що заохочує компанії враховувати інтереси суспільства, беручи на себе відповідальність за вплив діяльності компанії на споживачів, стейкхолдерів, працівників одночасно досягаючи цілей організації. КСВ передбачає вихід за межі звичної бізнес-діяльності компанії. Вона охоплює декілька аспектів відповідальності: перед працівниками (дотримання прав працівників, виплата заробітної плати, розвиток персоналу), перед споживачами (виробництво якісної продукції), перед суспільством (охорона навколишнього середовища тощо), а також етичну, юридичну, екологічну та економічну сфери.

Для оцінки корпоративної соціальної відповідальності підприємства використовуються різні критерії та методи. У Міжнародному стандарті ISO 26000 "Керівництво з соціальної відповідальності" визначені основні принципи соціальної відповідальності підприємства. Оцінка КСВ включає аналіз соціальних, екологічних та економічних показників, а також способів, якими підприємство взаємодіє зі своїми стейкхолдерами та споживачами. У міжнародній практиці для цієї оцінки часто використовуються кількісні методики (Індекс стійкості Доу Джонса, Індекс корпоративної добродійності, рейтинги і т.д.) та якісні (нефінансові звіти, такий як звіт про КСВ діяльність). Критеріями оцінки часто виступають наступні показники: економічність, транспарентність, екологічна відповідальність, взаємодія зі стейкхолдерами, споживачі та товари.

Аналіз та оцінка рівня управління проектами корпоративною соціальною відповідальністю на прикладі ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА", здійснені спираючись на відкриті дані, показали, що підприємство приділяє значну увагу КСВ і є прикладом соціально відповідального бізнесу. Одним з пріоритетних

завдань компанія ставить підвищення екологічності виробництва за міжнародними стандартами (зокрема мають сертифікат стандарту ISO 14001), а також приймає участь у міжнародних ініціативах, таких як Omniversal Life Impact Program (OLIP), яка має на меті позитивно вплинути на життя 25 мільйонів людей до 2025 року. Компанія піклується про працівників, їх професійний розвиток і охорону праці на виробництві за усіма стандартами (наприклад ISO 45001); будує свою політику на прагненні підтримки відкритого та продуктивного діалогу зі всіма стейкхолдерами. ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" демонструє повну відкритість і прозорість діяльності, що також включає в себе концепція корпоративної соціальної відповідальності.

Дослідження стратегій управління ризиками підприємства при реалізації соціальних проєктів в умовах воєнного стану показує, що необхідно розробляти адаптивні та ресурсозберігаючі стратегії для успішної реалізації соціальних ініціатив в умовах нестабільності. Зменшення ризиків, пов'язаних з воєнним станом, важливе для забезпечення тривалої діяльності підприємства та досягнення цілей у сфері КСВ. Компанія успішно реалізує свою стратегію у напрямку екологічності виробництва – продовжує підвищувати стандарти якості та робить усе для зменшення шкідливості; взаємодії з громадськістю - надання допомоги місцевим громадам в надзвичайних ситуаціях; соціальної відповідальності як перед персоналом, так і перед суспільством - дбає про безпеку громадськості та своїх працівників, зберігає робочі місця останнім навіть при введенні дистанційної або гнучкої форми роботи. Підприємство "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" виявляє глибоку гуманітарну відповідальність, співпрацюючи з гуманітарними організаціями для надання допомоги постраждалим в разі надзвичайних ситуацій та воєнного стану. У межах реалізації цієї ініціативи, підприємство надає постраждалим громадянам доступ до необхідних ресурсів, таких як їжа, вода, медичні засоби та інші матеріальні блага.

Керівництво підприємства приділяє велику увагу кризовому управлінню та системам комунікацій в умовах надзвичайних ситуацій. Воно ретельно розробило чіткі плани кризового управління, що дозволяють ефективно реагувати на будь-які надзвичайні обставини, включаючи воєнний стан. Основи стратегії управління ризиками будується на кроках та принципах, розробленими компанією.

З’ясовано, що ТОВ "ФПС ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" проявляє високий рівень корпоративної соціальної відповідальності в умовах надзвичайних ситуацій, зокрема під час воєнного стану. Підприємство вживає комплекс заходів для забезпечення безпеки свого персоналу, активно співпрацює з гуманітарними організаціями, надає допомогу місцевим громадам та підтримує екологічну стійкість.

На основі проведеного дослідження, можна сформулювати наступні наукові та практичні рекомендації:

Наукові рекомендації.

Розробка і впровадження нових методик та підходів для оцінки рівня управління проектами КСВ на підприємствах. Це допоможе підприємствам покращити ефективність управління соціальними та екологічними проектами.

Дослідження та аналіз стратегій управління ризиками підприємств в умовах воєнного стану та розробка рекомендацій для зменшення ризиків та підвищення стабільності в цих умовах.

Практичні рекомендації.

Впровадження на підприємствах систем управління корпоративною соціальною відповідальністю, які включають в себе процеси планування, виконання та моніторингу соціальних та екологічних проектів.

Розвиток інструментів для внутрішнього та зовнішнього звітування про досягнення цілей КСВ та результатів проектів, що сприятиме підвищенню ступеня відкритості та впровадженню прозорих стандартів у цій галузі.

Сприяння співпраці між підприємствами та громадськими організаціями для реалізації соціальних та екологічних ініціатив, що сприятиме створенню партнерств та спільних проектів для досягнення цілей КСВ.

Врахування впливу геополітичних та соціальних чинників на ризики та можливості підприємства та розробка стратегій адаптації до змінних умов в умовах воєнного стану.

Постійний моніторинг та оновлення стратегій управління ризиками, спрямованих на захист інтересів підприємства та спільнот у складних умовах післявоєнного відновлення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баюра Д. О. Соціальне інвестування як вищий рівень корпоративної соціальної відповідальності // Теоретичні та прикладні питання економіки: зб. наук. пр. (за заг. ред. проф. Єханурова Ю.І., Шегди А. В. Вип. 24. К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. С. 212-219.

2. Березіна О.Ю. Кількісна оцінка соціальної відповідальності корпорацій. Вісник Української академії банківської справи. 2012. № 1(32). С. 97-101.

3. Буян О.А. Підходи до оцінки ефективності корпоративної соціальної відповідальності підприємств в Україні. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Економіка». 2012. Випуск 6 (2). С. 159-165.

4. Ворона О.В. Методичні підходи до оцінки рівня соціальної відповідальності. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2010. № 30. С. 127-133.

5. Дослідження соціальної відповідальності бізнесу в Україні. URL: www.un.org.ua/files/Concept_Paper.pdf (дата звернення: 20.07.2018).

6. Євтушенко В.А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об’єкти, показники. URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi.../cgiirbis_64.exe?...2...2013.

7. Затєйщикова О.О. Аналіз підходів до оцінки соціальної відповідальності бізнесу. URL: irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe.

8. Калінеску Т.В., Зеренко М.О. Соціальне інвестування та відповідальність підприємств: монографія. Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2013.

9. Кириченко О. С. Сутність управління системою економічної безпеки суб'єктів господарювання / О. С. Кириченко // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності : збірник наукових праць : у 2-х вип. / ПДТУ. Маріуполь, 2012. Вип. 1, Т. 1. С. 265-270.

10. Настрої українського бізнесу: дослідження Київського Міжнародного Економічного Форуму. Gradus Research Plus. 2022. URL: https://gradus.app/documents/322/Gradus_for_KIEF_-_Business_Survey_y9d5apv.pdf (дата звернення: 01.12.2023)

11. Нефьодова К. А. Корпоративне волонтерство як складова соціальної відповідальності бізнесу. Соціально- трудові відносини: теорія та практика: зб. наук. пр. Київ, 2016. № 1. С. 291-239.

12. Офіційний сайт Центру «Розвиток соціальної відповідальності». URL: http://csr-ukraine.org/ (дата звернення: 01.12.2023).

13. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Київ: Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», 2015. 180 с. 11. Стандарт ISO 26000:2010. Керівництво з соціальної відповідальності. URL: http://www.ksovok.com/doc/iso_fdis_26000_rus.pdf

14. Петроє О.М. Соціальний діалог у державному управління: європейський освід та українські реалії: монографія / О.М. Петроє. К.: НАДУ, 2012. 304 с.

15. Садєков А. А. Ідеї М.І.Туган-Барановського й еволюція концепції віповідального підприємництва // Михайло Іванович Туган-Барановський: особистість, творча спадщина і сучасність. Донецьк: Каштан, 2007. С. 229-308.

16. Стан та потреби бізнесу в умовах війни: результати опитування. Дія. Бізнес: веб-сайт. 2022. URL: https://business.diia.gov.ua/cases/novini/stan-ta-potrebi-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna (дата звернення: 01.12.2023)

17. Супрун Н. А. Корпоративна соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку // Економіка і прогнозування. 2009. №3. С. 61-74.

18. ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ГРАЙФ ФЛЕКСІБЛС УКРАЇНА" - #20428705 - Фінансова звітність за 2022 рік - Clarity Project. *Закупівлі - Clarity Project*. URL: https://clarity-project.info/edr/20428705/finances?current_year=2022

19. Центр «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності». URL: https://platfor.ma/.../tsentr-- rozvitok-korporativnoyi-sotsialnoyi-vidpovidalnosti- .

20. Atkinson J.W., Cartwight D. Some neglected variables in con temporary conception of decision and performance. – Psychological Reports, 2014. P. 14. 2.Birch D., Atkinson J.W., Bongort K. Cognitive control of action. –In: B Weiner (ed.) Cognitive Views of Human Motivation. N.Y, 2014. P. 86.

21. Boverd W.A. Concept of hypothalamic functioning // Perfect. Biol. And Brain Research–Tahoe Sity. 2008. P. 355 372.

22. Dewey J. The theory of emotion: I. Emotional Attitudes. 11. The significance of emotions // Psychol. Rev. 1894. V.I. P. 553 – 569; 2015 –V.II. P. 13–32.

23. Erman P. Cross–cultural studies of facial expression // Erman P–, Friesen W. Darwin and facial expression: A century of research in review. N.Y., 2012. P. 169-222.

24. Feather N.T. Change in confidence following success or failure as a predictor of subsequent performance. – Journal of Personality and Social Psychology, 2012. P.63.

25. Feather NT. The relationship of expectation of success to reported probability task structure, and achievement–related motivation–Journal of Abnormal and Social Psychology. 2013. P. 66-71.

26. Gellhom E. Motion and emotion. The role of proprioception in the physiology and pathology of the emotions //Psychol. Rev. 2014. V.21. Ns 6. P. 457 – 472.

27. Guilford J.P. Personality. New York. McGraw–Hill, 2009. – 303 p. 10. Izard C.E. Four systems for emotion activation: cognitive and noncognitive processes // Psychol. Rev. 1993. V. 100. № 1. P. 69 – 90.

28. Lazarus R.S. Psychological stress and the copying process. New York Me Grow Hill, 2014. P. 45 – 78.

29. Leeper R.W. A motivational theory of motion to replace – emotion as disorganized response", Psychol. Rev. 2008. P. 5 – 12.

30. Lewin K.F. Field theories in den. Social wissenschaften. – Bern. 2013. 184 p.

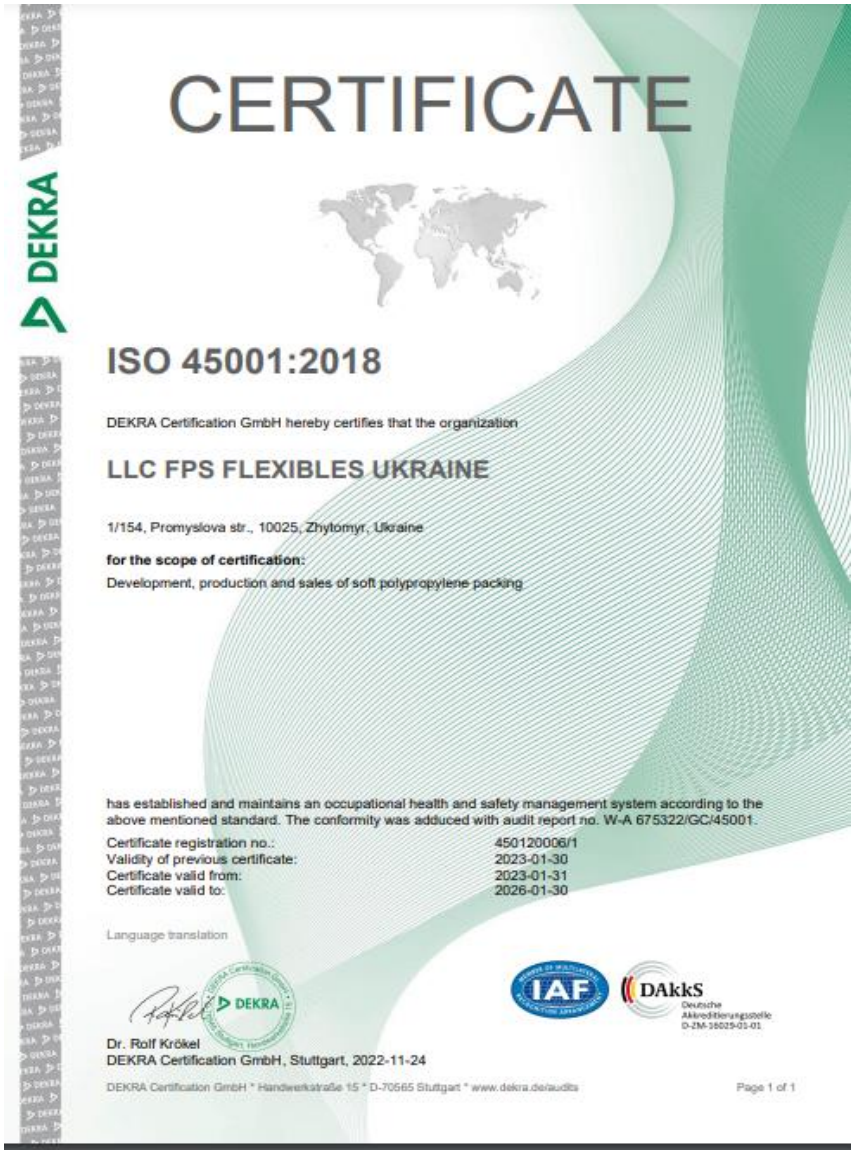
31. Montpellier G. de. Les alteration morphologies des movements rapides in – 8 de 251 p. Louvain, Inst, Sup. Phil., 2015.

32. Mowrer O.H. Learning theory and behaviour. N.Y., gohn Wiley, 2010. – 280 p. Mowrer O.H. Learning theory and behaviour. NY Gohn Wiley. 2010. P. 66.

33. Osgoods C. Method and theory in experimental psychology. N.Y. Oxford University Press, 2003. 800 p. Price D, Barrell J. Some general laws of human emotion: interrelationship Beetween intensities of desire expectation and emotional feeling //J, Personality, 2014. V.52. P. 389.

ДОДАТКИ

Додаток А

CERTIFICATE

DEKRA

ISO 45001:2018

DEKRA Certification GmbH hereby certifies that the organization

LLC FPS FLEXIBLES UKRAINE

1/154, Promyslova str., 10025, Zhytomyr, Ukraine

for the scope of certification:

Development, production and sales of soft polypropylene packing

has established and maintains an occupational health and safety management system according to the above mentioned standard. The conformity was adduced with audit report no. W-A 675322/GC/45001.

Certificate registration no.:	450120006/1
Validity of previous certificate:	2023-01-30
Certificate valid from:	2023-01-31
Certificate valid to:	2026-01-30

Language translation

DEKRA

IAF

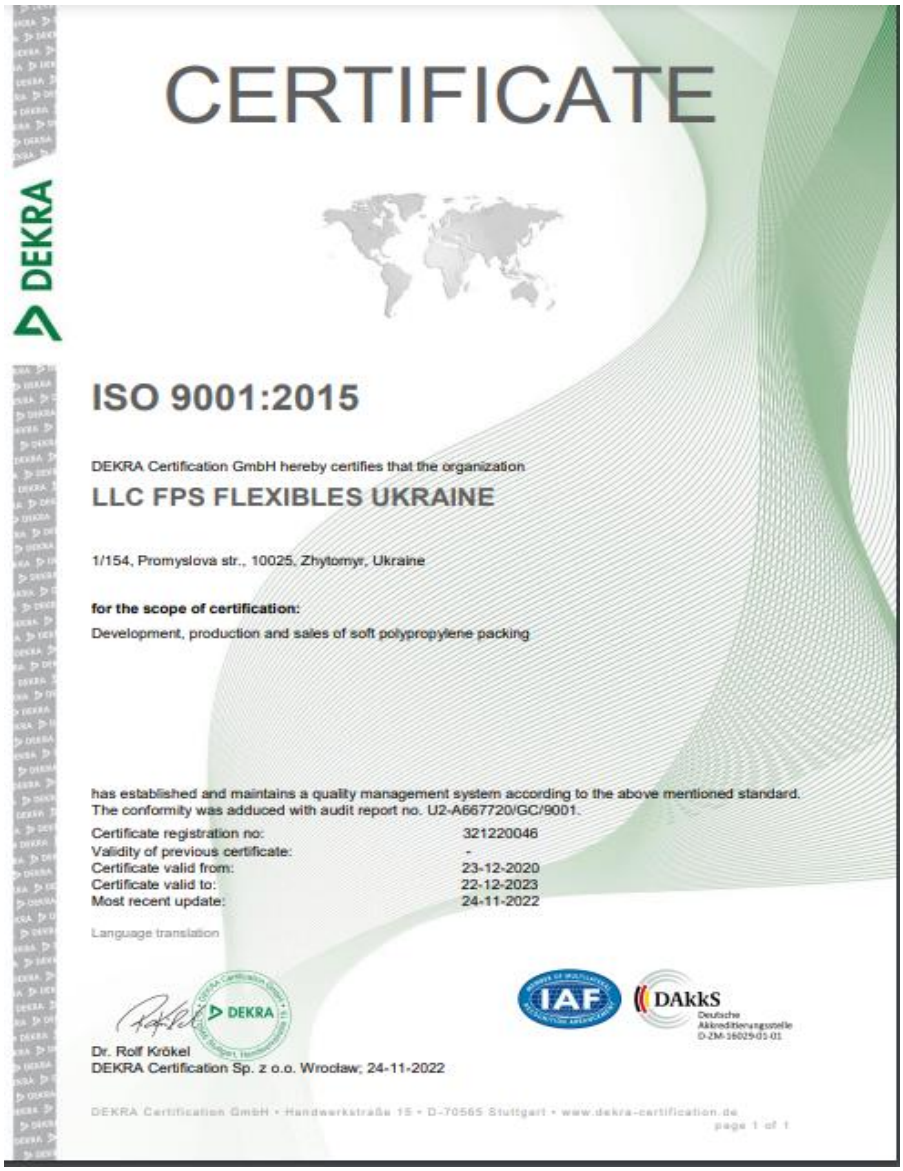
DAkkS Deutsche Akkreditierungsstelle D-ZM-16029-01-01

Dr. Rolf Krökel
DEKRA Certification GmbH, Stuttgart, 2022-11-24

DEKRA Certification GmbH * Handwerkstraße 15 * D-70565 Stuttgart * www.dekra.de/audits

Page 1 of 1

Додаток Б

CERTIFICATE

DEKRA

ISO 9001:2015

DEKRA Certification GmbH hereby certifies that the organization

LLC FPS FLEXIBLES UKRAINE

1/154, Promyslova str., 10025, Zhytomyr, Ukraine

for the scope of certification:

Development, production and sales of soft polypropylene packing

has established and maintains a quality management system according to the above mentioned standard.
The conformity was adduced with audit report no. U2-A667720/GC/9001.

Certificate registration no:	321220046
Validity of previous certificate:	-
Certificate valid from:	23-12-2020
Certificate valid to:	22-12-2023
Most recent update:	24-11-2022

Language translation

Dr. Rolf Krökel
DEKRA Certification Sp. z o.o. Wrocław; 24-11-2022

DEKRA Certification GmbH • Handwerkstraße 15 • D-70565 Stuttgart • www.dekra-certification.de
page 1 of 1